DOĞAN KARDEŞ

AYLIK DERGİ, KDV DAHİL 8.000.-TL. SAYI 40, OCAK 1992, YIL: 4

MUTLU YILLAR...

"KRALİÇE GÜLÜCÜK'LE DOĞDU"

Çocuklar! Büyüdüğünüzde çok çok paranız olsun ister misiniz?

O halde annenize, babanıza söyleyin, hemen Halk Yaşam Sigorta'yı arayıp, Yeni Süper Yaşam Sigortası hakkında bilgi alsınlar!.. Sizi Yeni Süper Yaşam Sigortalı yapsınlar!.. Geleceğinizi güvence altına alsınlar.

Böylece siz eğitiminizi tamamladığınız, iş kurmayı planladığınız, kısaca yaşama atıldığınız yıllarda milyarlarca liranın sahibi olun... Bu parayı dilediğiniz gibi kullanın... Yaşama güven içinde, sağlam adımlarla başlayın!

Halk Yaşam Sigorta

• Yeni Süper Yaşam Sigortası hakkında bilgi almak için Halk Yaşam Sigorta Merkez ve Bölge Müdürlükleri'ne, yurt çapında yaygın Halk Yaşam Sigorta Acenteleri'ne ya da herhangi bir Yapı Kredi Şubesi'ne başvurmak yeterlidir.

FLAŞ

PARA... PARA... PARA...

"Paranın Öyküsü", Tuncay Batıbeki'nin çizgileriyle öykülediği yepyeni bir çizgi roman. İlk uygarlıklardan bugüne paranın geçirdiği evrimi merak ediyorsanız 22. sayfaya hemen bir gözatın.

KRALIÇE GÜLÜCÜK'LE DOĞDU

Bundan böyle, müzik dünyasından her ay bir sanatçının konuk edileceği müzik köşemiz var. Bu ay, ünlü İngiliz rock grubu "QUEEN"in güzel şarkıları ve çılgınlıklarıyla tanınan solisti Freddie Mercury bizlerle...

BÜYÜMEK

Merhaba, hangi yaşta olursak olalım, 31 Aralık gecesinin tadı bir başkadır. Saatler geceyarısını vurduğunda sımsıcak bir umut rüzgârı yüreğimizi kaplar. Gözlerimizi kapar ve gerçekleşmesini en çok istediğimiz şeyleri dileriz.

Bu dilekler paketinde pekiyilerle dolu bir karneden, en son model bilgisayarlara kadar neler neler yoktur ki! Doğrusunu isterseniz, biz Doğan Kardeş'i çıkaranların dilekleri de pek farklı değildi. Merak ettiklerinizi bulabileceğiniz, her satırını zevkle okuyacağınız cıvıl cıvıl bir dergi çıkarmak başlıca dileğimizdi.

Geçen ay duyurduğumuz "FIEVEL Batı Yolunda" filmi ocak yerine şubat ayında gösterime gireceğinden, indirim kuponunuz Doğan Kardeş'in şubat sayısında verilecek. Bu gecikmeden dolayı özür dileriz.

Sizin için hazırladığımız sürprizler ve yeniliklerimiz daha bitmedi. Merak ediyorsanız, "Şubat Ayında Dergimizde Neler Var" sayfasına bakmanız yeterli.

Mutluluk, başarı ve sağlık dilekleriyle hepinizi sevgiyle kucaklarım...

Doğan Kardeş

İÇİNDEKİLER

4 Bir Cinden Yeni Yıl Hikayeleri/Oykü
6 Rembrandt Yüzler Yarışması Sonuçlandı/Yarışma
10 Bizden Haberler
12 Benimle Oynar mısın/Çizgi Roman
16 Gobi Çölü'nde Esen Türkçe Rüzgâr/Röportaj
20 Biliyor muydunuz?
22 Paranın Öyküsü/Çizgi Roman
30 Kraliçe Gülücük'le Doğdu/Müzik
34 Çığ Düşüyor, Kaçın!../Doğa Dostları
38 Güller de Gülsün/Öykü
40 Sırça Saray - F. H. Dağlarca/Şiir
42 Herşeyi Yeniden Öğrenmek/Gezerken
46 Hügo/Çizgi Roman
54 Bil-Bul-Eğlen
58 Posta Kutusu
62 Gelecek Sayıda Neler Var?

DOĞAN KARDEŞ

1945'TEN BERİ TÜRK ÇOCUKLARININ DERGİSİ

Sayı 40, Ocak 1992

Yapı Kredi Yayınları Ltd. Şti. Adına Sahibi: Ömer KAYALIOĞLU

Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Müdür: Turhan ILGAZ

Genel Müdür Yrd.: İshak REYNA
Yayın Danışmanı: Doç. Dr. Türkel MİNİBAŞ
Sanat Yönetmeni: Erdoğan UĞURLU
Yazı İşleri: Selda BAYBARA, Ayşegül GÜREL, Ayşegül KOŞAN
Grafik Uygulama: Zeynep ARSLAN, Tansel BAYBARA, Nahide DİKEL
Reklam ve Pazarlama Müdürü: A. Avni ÇAĞIRIR
Abone Bilgi İşlem: Figen MANGALTEPE

Baskı: Media Print
Dağıtım: Birleşik Basım Dağıtım A.Ş

İlan Koşulları:
Arka Kapak : 6.000.000.- TL
Kapak İçleri : 5.000.000.- TL
İç Sayfalar : 4.500.000.- TL
İnsört : 7.000.000.- TL
Fiyatı 8.000 TL (KDV Dahil)
KKTC Fiyatı: 12.000.- TL
Abone Bedeli (Yalnız 1 yıllık): 70.000.- TL
Taahhütlü Gönderi: 115.000.- TL
Yurt Dışı: 27$ - 40 DM

Yapı Kredi Yayınları Ltd. Şti.
Yeniçeriler Cad. Sinekli Medrese Sk. No:1 Kat:3
Beyazıt-İST. Tel:516 93 23 - 516 89 83 - 516 85 32 Fax:516 13 51

DÜŞÜMÜ YAPILMIŞTIR
MEHMET ALİ DENİZ
Halk Kütüphanesi
Kayıt No.
Tasnif

1992

BİR CİNDEN YENİ YIL HİKAYELERİ

Yazan: Aslı NİYAZIOĞLU **Resimleyen:** Nazan ERKMEN

* Yılbaşı hediyeleri hazırlamaya daldığımız bir akşamüstü tanıştık onunla. Rengârenk paket kağıtlarının arasından çıktı. Kibarca selâmladı bizi ve "Merhaba" dedi. "Ben yılbaşı ciniyim."

Şaşkınlık içinde kalakaldık.

O ise "Geçiyordum uğradım" dedi sakin sakin. "Yeni yılı nasıl kutladığınızı merak ettim de... Eee anlatmayacak mısın?"

Kendini ilk toplayan kardeşim oldu. Bölük pörçük cümlelerle ağaç süslediğimizden, hediyelerden, tombaladan bahsetti. Dikkatle dinledi cin. Sonra "Peki ya ejderhalar?" diye soruverdi. "Ejderhalar yok mu?"

Öğretmenimin ses tonuyla ejderhaların olmadığını, onlara sadece masal kitaplarında rastlanabileceğini anlatmaya başlamıştım ki "Çok yazık" diyerek sözümü kesti. Bence yılbaşı şenliklerinin en güzel tarafı ejderhalar...

Parlak kumaşları, özenle hazırlanmış vücutlarıyla kıvrıla kıvrıla ilerlerler sokaklarda. Taşıyıcısı olmak bile bir gururdur. Ve tabii havai fişekler de katılır onlara... Şenlik güzelleştikçe güzelleşir... Büyük bir coşkuyla kutlanır yeni yıl."

"Ağaç süslemezler mi?" diye sordum merakımı yenemeyerek. (Oysa birkaç dakika önce, sözümü kestiği için cine çok sinirlenmiş, onunla hiç konuşmama kararı almıştım).

"Hayır", dedi cin. "Sizde nasıl ejderhalar yoksa (maalesef) onlarda da ağaç yok. Her yerde kutlamalar farklı farklı. Siz yılbaşını uçurtma uçurarak kutlar mısınız? Japonya'da bu bir gelenektir. Etiyopya'nın köylerinde şarkılar söylenir, iyi dilekler sunulur. İran'daki Nevruz törenlerindeyse her aile evinin önünde küçük bir ateş yakar. Eğer ailenin tüm bireyleri bu ateşin üzerinden atlayabilirse yıl iyi geçecek demekmiş. (Ben, şahsen denemedim)."

"Bütün bu törenlere yetişmek senin için zor olmuyor mu?"

Uzun uzun gülüp "Aynı zamanda değiller", dedi cin. "Yıl, bütün insanlar için ocakta başlamaz ki. Doğanın yeşerdiği ilkbahar bazıları için yılın ilk ayı. Bazıları hasat zamanını, bazıları da dindeki kutsal olayları seçmiş..." Biraz duraklayıp saatine baktı "Geç kalıyorum" dedi telaşlı telaşlı. "Ocak ayının ortasında Çin'de olmalıyım. Ejderhaları kaçırmak istemem..."

Hızla uzaklaşan minik adımlarının arkasından bakakaldık.

---

* Hristiyanlar için yılbaşı kutlamaları Hz. İsa'nın doğum günü olan 24 Aralık'ta başlıyor. Çoğunlukla kiliseye gidiyorlar. İslamda takvim Hz. Muhammed'in Mekke'den Medine'ye göçüne (hicret) göre ayarlanmış. Museviler ise Roş Aşang (yeni yıl)'ı eylülün sonunda dinsel törenler ve aile yemeğiyle kutluyorlar.

YARIŞMA

REMBRANDT YÜZLER RESİM YARIŞMAMIZ SONUÇLANDI

Sizlere insan yüzünün yalnızca dudak, burun, alın, gözler ve kaşlardan oluşan bir biçim olmadığını söylemiştik. Yüzümüzün öfkemizi, üzüntümüzü, neşemizi ve daha pekçok duygumuzu yansıttığını anlatmıştık. Doğan Kardeş ve Hollanda Başkonsolosluğu'nun işbirliğiyle düzenlenen Rembrandt Yüzler Resim Yarışması'na katılan arkadaşlarımız da bunu doğrularcasına bize birbirinden değişik duygulanımlar yansıtan portreler gönderdi.

Jüri üyelerimiz, yarışmaya katılan resimlerin tümünü gerçekten çok beğendiler ve seçim yapmakta zorlandılar.

Sonunda, Balıkesir Ali Sururi İlkokulu öğrencisi olan arkadaşımız Barış Yılmaz'ın yaptığı portre, birinci seçildi. İkinciliği Trabzon Özel Ata Koleji öğrencisi İrem Çuvalcıoğlu, üçüncülüğü İstanbul 100. Yıl Işıl İlkokulu öğrencisi Melis Evcimik kazandı. İzmir Hürriyet Çocuk Kulübü'nden Zeycan Güleç ise dördüncü oldu.

MANSİYONLAR

Pınar DOKUMACI - 10 yaşında, İzmir Melih Özakat İlkokulu
Alper ERGÜN - 11 yaşında, Trabzon Özel Neşem İlkokulu
Başar ÖNAL - 11 yaşında, Trabzon özel Neşem İlkokulu
Yalım ALATLI - 13 yaşında, İstanbul Özel Gürsoy Lisesi
Maria VOYNAS - 11 yaşında, İstanbul İtalyan Lisesi
İnanç SÜMBÜLOĞLU - 10 yaşında, Trabzon Dumlupınar İlkokulu
Çiçek YILMAZ - 12 yaşında, İstanbul Ali Rıza Ersin Lisesi
Esra ÇEVİK - 11 yaşında, İzmir Hürriyet Çocuk Kulübü
Seda Nur TOKAT - 11 yaşında, İstanbul Yeşilbahar İlkokulu
Selçuk COŞKUN - 11 yaşında, İstanbul Burhan Felek Lisesi
Leyla GÜNERİ - 13 yaşında, Ankara Bahçelievler Ortaokulu

Mansiyon kazanan arkadaşlarımızın resimlerini önümüzdeki sayı yayımlayacağız.

▲ Jüride yer alan Hollanda Başkonsolosu Bay J. J. Jonker Roelants, çizer Can Göknil ve çizer Nazan Erkmen; seçim yaparken oldukça zorlandı.

◀ Jüri üyelerimiz, (KLM Türkiye Genel Müdürü Bay Jan de Vries, Hollanda Başkonsolosu Bay J.J. Jonker Roelants, çizer Can Göknil) gönderilen her resmi pekçok kez dikkatle inceledi.

Yarışmaya katılan resimleri sergilediğimiz oda, cıvıl cıvıldı. ▼

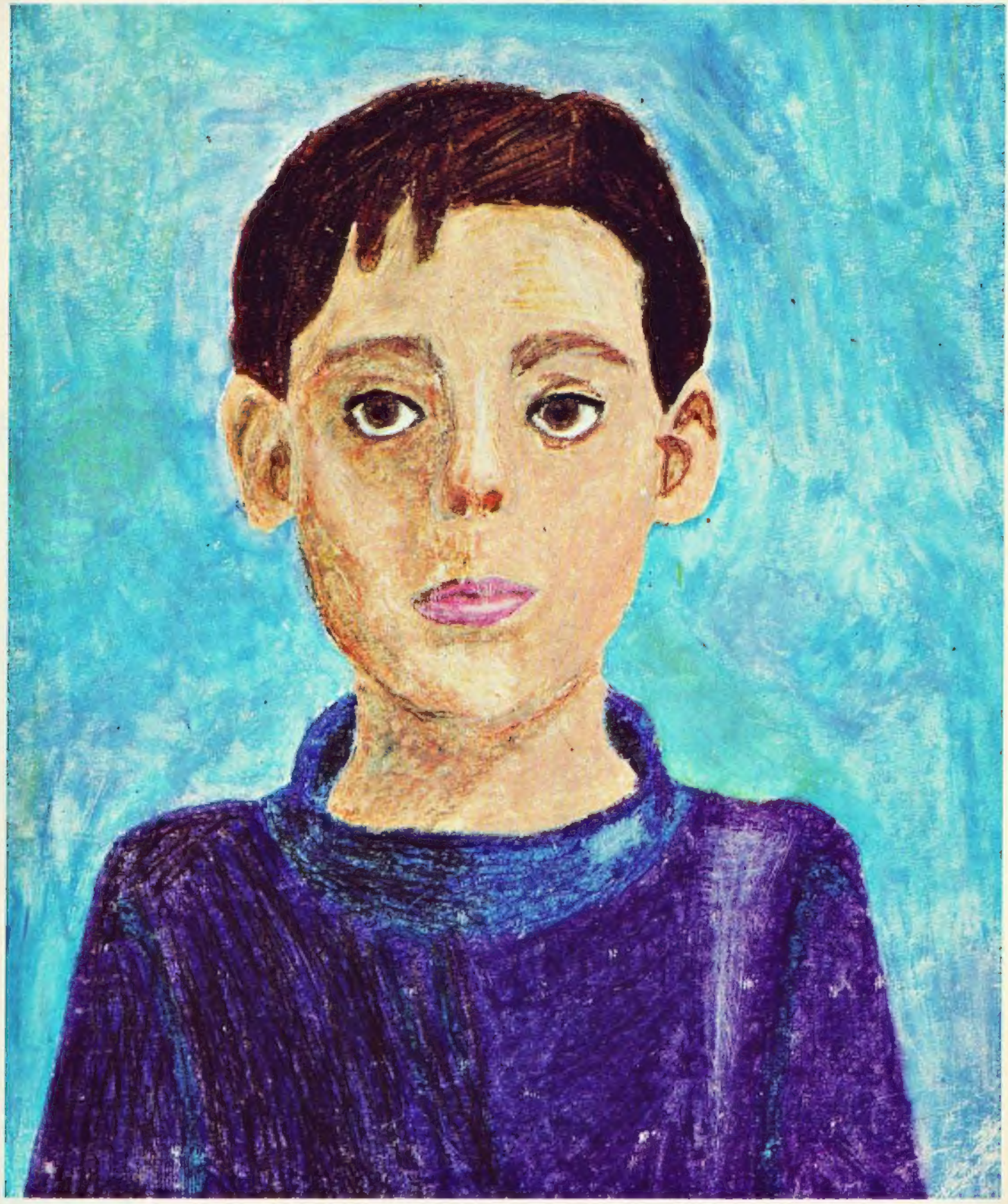

BİRİNCİ

Barış YILMAZ — 11 yaşında, Ali Sururi İlkokulu/BALIKESİR

REMBRANDT YÜZLER RESİM YARIŞMAMIZ SONUÇLANDI

İKİNCİ

İrem ÇUVALCIOĞLU — 12 yaşında,
Özel Ata Koleji/TRABZON

ÜÇÜNCÜ

Melis EVCİMİK
7 yaşında,
100. Yıl Işıl İlkokulu
İSTANBUL

DÖRDÜNCÜ

Zeycan GÜLEÇ
12 yaşında
Hürriyet Çocuk Kulübü/ İZMİR

BİZDEN

DOĞAN KARDEŞ KİTAP ŞENLİĞİ MARMARİS'TE

Marmaris - İçmeler ilk ve ortaokulları ile Öğrenci Koruma Derneği'nin davetlisi olarak gerçekleştirdiğimiz kitap şenliği 26-28 Kasım tarihleri arasında yapıldı.

İçmeler, Marmaris'e 10 km. uzaklıkta yeni kurulmuş bir belediye. Belediye başkanı Zeki Eren, doğaya olan sevgisi ile zaten yeşil olan beldeyi çiçek bahçesine dönüştürmüş. Koruma derneğinin 1991'de göreve başlayan yeni yönetim kurulu; düzenlediği çeşitli çay, yemek, geziler ve benzeri etkinliklerden elde ettiği gelirle okulları onararak eksiklerini gidermiş. Doğan Kardeş'i bir kitap şenliği düzenlemeye davet etmekteki amaç, çocuklara okuma alışkanlığını aşılamak ve doğru kitap seçimi yapmalarını öğretmek. Şenlikte yazarımız Gülten Dayıoğlu söyleşiler yaptı ve kitaplarını imzaladı.

Etkinliklere, Marmaris Turizm Tanıtma ve Geliştirme Derneği de gönüllü olarak katıldı. Etkinlikler, gelenekselleşmesi düşünülen Marmaris Çocuk Kitapları Şenliği'nin müjdecisi oldu.

Kitap sergimize çocuklar kadar, büyükler de ilgi gösterdi.

7. Cumhurbaşkanımız Kenan Evren de kitap şenliğimizi gezdi. Kenan Evren'in kitap okuma ve şenliğimiz hakkındaki düşünceleri şöyle:

Gençlerimize okuma zevki aşılamalıyız. Bu zevki alan çok okumadan yapamaz, bir kere alışan kesinlikle bırakamaz. Kitap okumak tıpkı balıkçılık gibidir: Oltayı atıp ilk balığı tutmanın heyecanını yaşayan bir kimse bu tutkudan bir daha ömür boyu kopamaz.

Çocuk edebiyatına uzun yıllardan bu yana hizmet etmekte olan Doğan Kardeş Dergisi'ne burada teşekkürlerimi belirtmek isterim. Her yayına devletin destek olması beklenemez ve buna olanak da yoktur. Büyük kuruluşlarımızın tıpkı Yapı Kredi Yayınları gibi yayıncılığa aktif olarak katılmasını temenni ederim.

Yararlı bir etkinlik düzenlemişsiniz. Bunun haftayla sınırlı kalmamasını devamının gelmesini dilerken bu işe emeği geçen tüm kişi ve kuruluşları kutlar, başarılar dilerim."

7. Cumhurbaşkanımız Kenan Evren de, Doğan Kardeş Kitap Şenliği'ni ziyaret edenler arasındaydı.

Yazarımız Gülten Dayıoğlu, Kitap Şenliğimiz'e gelen en küçük konukla birlikte...

ÖZEL BİLFEN İLKOKULU DOĞAN KARDEŞ KİTAP ŞENLİĞİ İLE TANIŞTI

19-22 Kasım tarihleri arasında Bilfen'li kardeşlerimizin daveti üzerine gittiğimiz okulda kitapseverler üç gün boyunca sergimizi gezdiler. Yazar Gülsüm Akyüz'e kitaplarını imzalattılar. Kendisi ile "kitap sevgisi" ve "çocuk kitapları yazmak" konusunda söyleştiler. Hiçbir zaman bizi yalnız bırakmayan palyaçomuzla neşelenip, eğlendiler.

Bilfen'li kardeşlerimiz kitap okumaya ve yazmaya çok meraklı. Birbirlerine söz vermişler: her ay iki kitap okuyorlar. Sonra sınıfta okudukları kitaplar hakkında konuşuyorlar. Bundan başka küçük öyküler yazıyorlar. Aralarından geleceğin yazarlarının yetişeceğine inanıyoruz.

Kardeşlerimizin kitap sevgisi bizleri çok mutlu etti. Gelecek yıl buluşmak üzere vedalaşarak ayrıldık.

Bilfen'li arkadaşlarımız, yazar Gülsüm Akyüz ile "kitap sevgisi" konusunda söyleştiler.

Gülsüm Akyüz, Bilfen'li arkadaşlarımıza kitaplarını imzaladı.

Sevimli palyaçomuz, Özel Bilfen İlkokulu'nda da bizimle birlikteydi.

BENİMLE OYNAR MISIN?

BAHADIRİŞLER

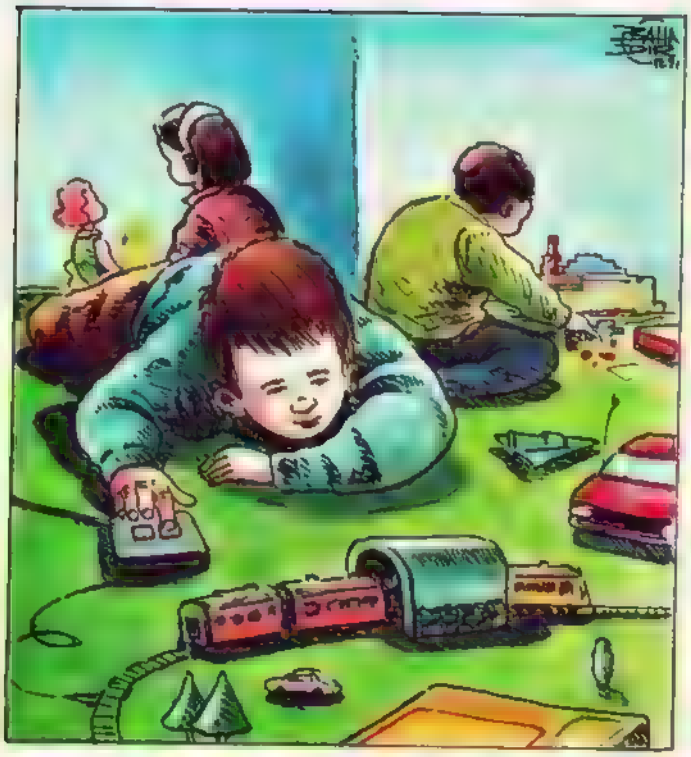

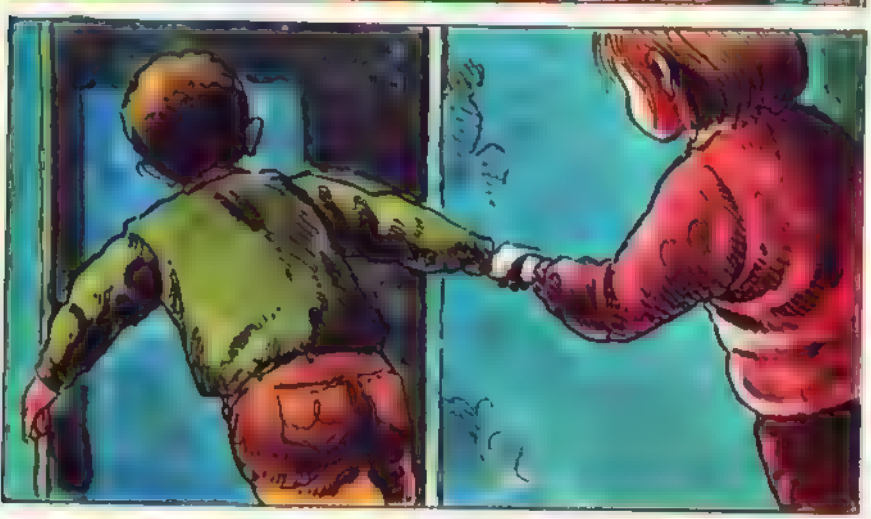

İŞTE BENİM OYUNCAKLARIM!..
NE ?!
SONIA
NE "BİLGİSAYAR", NE DE "LEGO"!..
AMA,... BAK!
BU APTAL DÖKÜNTÜLERE Mİ OYUNCAK DİYORSUN SEN, HA?
HAYIR! AMA BİZ ONLARLA OYNAMAYA BAŞLADIĞIMIZDA HEPSİ BİRER OYUNCAK OLACAK!..

ÖRNEĞİN, ANNEMİN BU ESKİ ÜTÜ TAHTASI!.. ALT KISMI KIRIK!.. AMA...
BEN BUNUN ÜSTÜNE ÇIKIP SALLANINCA...
BU KOCA GEMİNİN KAPTANI OLURUM!..
HEEY! BAK!.. BÜYÜK BİR DALGA GELİYOR!..
DİKKAT ET!.. ÇABUK, SIKI TUTUN!..
EEE?.. ARTIK KURTULDUK MU?.. .....
HAAYIIR!.. HENÜZ DEĞİL! ....

VAHŞİ BİR KAPLAN BU! ÜSTÜMÜZE GELİYOR!..
...
KIH!.. BU BİZİM SARMAN!..
TA-TA-TA!
TAMAM ARTIK!.. TEHLİKE GEÇTİ. ONU VURDUM İŞTE!..
MAAVV!..
...
HEEY!.. YALIN, N'OLDU SANA?
AYAĞIM BURKULDU!.
VAAY!. ÜTÜ TAHTASI BUNU BİLE HALLETTİ!..
BÖYLE, OYUNCAKSIZ, BENİMLE YİNE OYNAMAK İSTER MİSİN?
BİRAZ TEHLİKELİYDİ AMA, SENİNLE OYNAMAYI ÇOK SEVDİM!
....
İBRAHİM DİZ
91.12.

REPORTAJ

GOBİ ÇÖLÜ'NDE ESEN TÜRKÇE RÜZGÂRI

Hazırlayan: Arif AŞÇI

Türkçe'nin, yani şu okuyup yazdığımız, konuştuğumuz, şarkı söylediğimiz dilimizin tarihi hakkında acaba ne biliyoruz?..

Şüphesiz bir ulusun dili binlerce yılda olgunlaşır, biçimlenir ve şimdiki halini alır. Her dilin bir de yazılı biçimi vardır. Bir dilin, tarih içinde kullandığı alfabe sistemleri değişse de, dilin kendisi çok az değişikliğe uğrar. Tahmin edebileceğiniz gibi, dilbilimi son derece önemli olduğu gibi zevkli de bir bilim dalıdır. Biz, Türkçe konuşan insanlar, Atatürk'ün kabul ettiği Latin alfabesini kullanıyoruz. İslam dinini kabul ettiğimiz yıllarda, yani yaklaşık binikiyüz yıl önce, Arap alfabesiyle okuyup yazmağa başlamıştık... Peki ya ondan önce?... Acaba tarihin derinliklerinde atalarımız hiç çivi yazısı kullandılar mı?.. Ya da eski Mısırlılar gibi resimli yazılarla, yani hiyerogliflerle yazdıkları oldu mu?... Belki de Orta Asya'da komşu oldukları Çinliler'in, hani şu kalem yerine fırça kullanarak yazdıkları yazıyı, ya da güney komşuları Hintliler'in Sanskrit denilen alfabelerini, ya da hiç kimsenin bilmediği gizemli yazıları kullandılar...

Evet, ta 1893 yılına kadar, Arap alfabesinden önce yazılmış belgeler ortalıkta yoktu. Ama 1893'te, Orta Asya ve Moğolistan'da araştırmalar yapan Danimarkalı bilim adamı Wılhelm Thomsen, Gobi Çölü'nde bulduğu birtakım yazılı taşların dilinin Türkçe olduğunu bütün dünyaya duyurdu... Uzun süre bu yazıların hangi dilde yazılmış olduğu bilinmiyordu. Ama bir yüzü Çince diğer yüzü Rünik diye tanımlanan bir alfabeyle yazılmış olan bu yazılar, Çince kısmının kolayca okunabilir olmaları sayesinde anlaşıldı ve okunabildi... O zaman görüldü ki, bu taşlar yedinci yüzyılda, Gobi Çölü'nde uygarlık kurmuş olan Türk boylarının hakanları olan Kültigin, Bilge Kaan ve onların veziri olan Tonyukuk'un kahramanlıklarını anlatıyor.. Böylece güzel Türkçemiz'in ilk yazılı belgeleri gün ışığına çıkmış oldu...

Geçen yıl, yani Orhun Anıtları'nın keşfedilişinin yaklaşık yüzüncü yıldönümünde ilk kez bir Türk televizyon ekibi bu anıtları görüntüleyip bir belgeselde tanıtmak amacıyla yola çıktı. Önce Çin Halk Cumhuriyeti'nin başkenti Pekin'e gidildi. Oradan da minicik bir uçakla Moğolistan'ın başkenti Ulan Batoor'a. Ama anıtlara ulaşmak pek de öyle kolay olmadı. Eski bir jeep kiralanarak başkentin yetmiş km. kadar güneyine, Gobi Çölü'ne varılabildi. Yanımızdaki Moğol reh-

Gobi Çölü'ndeki yolculuğumuzun sonunda göçebe Türk boylarının çadırlarında konaklıadık. Giysilerden kilimlere, içtiğimiz bir fincan sıcak çaydan sözcüklere kadar her yerde aradan geçen yıllara direnen kültür öğelerinin izleri vardı.

bere karşın ancak saatler süren bir arayıştan sonra Gobi Çölü'nün gizemli derinliklerinde, Türkiye'den onbinlerce km. uzaktaki ilk Türkçe yazıtlar filme çekilebildi... Dönüş yolculuğu sırasında göçebe Moğollar'ın çadırlarında sıcak çay içerek dinlenmek oldukça keyifliydi. Gobi Çölü'nde başıboş yaşayan yılkı atları, yak denilen bol tüylü sığırlar ve eşsiz çöl manzaraları da bu serüvenin görüntüleri arasına girerek belgeselleştiler...

Tarihin rüzgârı Gobi Çölü'nden Anadolu'nun bozkırlarına eserken birçok uygarlık eserini yok etmişti. Şu taş mı? O, Gobi Çölü'nde uygarlık kurmuş Türk boylarının kahramanlıklarını anlatan Tonyukuk anıtları. Ulusların dillerinin, zaman rüzgârına ne kadar dayanıklı olduğunu gösteriyor.

Günümüzde sayıları giftikçe azalan uzun tüylü yak denilen sığır sürüleri, çölün tek renk kaynağını oluşturuyordu.

Yemyeşil bozkırlarda koşmaya alışmış atlar, şimdi de uçsuz bucaksız çölde, başıboş bir halde özgürlüğün tadını çıkarmaya çalışıyorlar.

BİLİYORMUYDUNUZ?

3500 YILLIK PARA...

● Mohenjo-daro kazılarında bulunan altın ve gümuş sikkeler, bilinen en eski paradır. Arkeologları hayrete duşuren bu sikkeler, gunümuzden tam 3500 yıl öncesine ait.

● Dunyanın en buyuk parası Buyuk Okyanus'un batısında yer alan Yap Adası'nın "yuvarlanan taş" parasıdır.

● Para basan ilk Anadolu uygarlığı Lidya'lılardır. M.Ö. 6. yüzyılda Lidya kralı Gyges, yanları hafıfçe yassıltılmış yumurtayı andıran ve üstünde hayvan resimleri olan paralar bastırmış. Pekçok kişi paranın üzerindeki resimleri tilkiye benzetiyor. Bu ilginç paralar, şimdi Oxford'daki Ashmolean Müzesi'nde.

● Insanlar parayı bulmadan once nasıl alışveriş ediyorlardı dersiniz? Afrika verhleri, fildişi almaya gelen Fenikeliler'in getirdiği tuza hiç dayanamazmış. Bir top kırmızı kumaş ya da bir hançer de kabile şeflerine son derece çekici gelirmiş.

İnsan hangi yaşta ve nerede olursa olsun devamlı bilinmeyenin ardında koşar. Öğrendiklerinin bir kısmını yaşamında uygular, bir kısmını da "biliyor muydunuz?" diyerek başkalarına öğretmeye çalışır. Biz de bundan böyle "BİLİYOR MUYDUNUZ?" köşemizde, sizlere ilginç bilgiler aktaracağız. Yeni köşemizi de seveceğinizi umuyoruz.

● İlkçağdan başlayarak para olarak en çok kullanılan maden gümüştü. Ortaçağ Avrupası'nın başlıca ödeme aracı yine gümüştü. Osmanlı İmparatorluğu'nda da da Bursa'nın alınışından Fatih Sultan Mehmet'e dek geçen dönemde yalnızca gümüş akçeler kullanıldı.

● Osmanlı İmparatorluğu'nda ilk kağıt para 1840 yılında kullanılmaya başlandı. Bu paralar büyük boy kağıda elle yazılarak oluşturulluyordu. Ancak taklitleri çıkınca, matbaada basılmaya başlandı.

● Cava'da bulunan ve yaklaşık 1740'tan kaldığı belirlenen 0.002 gr. ağırlığındaki gümüş Nepal parası, şimdiye dek bilinen en hafif ve en küçük para.

● En ağır para ise İsveçliler'e ait. 1640'tan kalma bakır paranın ağırlığı tam 19 kilo 710 gr.

● Günümüzde ne gümüş ne de altın paralar var. Üstelik kağıt para kullanımı bile, giderek azalıyor. Pekçok kişi para yerine çek, kredi kartı gibi para benzeri araçları yeğliyor.

Kimbilir, belki yüzyıllar sonrasının insanları da bizim kredi kartlarımızı müzelere koyarak sergilerler. Çocuk dergileri de bizlerin kredi kartı kullandığından hayretle söz eder.

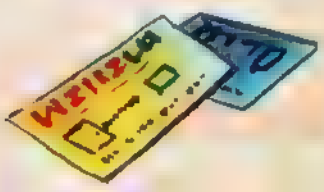

PARANIN SERÜVENİ

Resimleyen: Tuncay BATIBEKİ

ÖNCELERİ TAŞ VE SOPALARI SAVUNMA İÇİN KULLANAN İNSANLAR, DAHA SONRA BASİT ALETLER YAPMAYA BAŞLADILAR
BOYLECE DOĞAYA KARŞI KOYMAYA VE YAŞAM KOŞULLARINI GELİŞTİRMEYE KOYULDULAR.
KÜÜT!
YK!
HART HART
KÖK VE MEYVENİN YANISIRA VURDUKLARI HAYVANLARIN ETLERİNİ YEMEYE, POSTLARINI SIRTLARINA GİYMEYE BAŞLADILAR. KUÇÜK TOPLULUKLAR HALİNDE MAĞARALARDA YAŞAR OLDULAR.

ZAMANLA, VERİMLİ YERLERDE YERLEŞMEYE VE UYGARLIĞIN İLK MEYVELERİNİ TOPLAMAYA BAŞLADILAR. İŞ BÖLÜMÜ YAPARAK ÜRETİM TEKNİKLERİNİ GELİŞTİRME YOLUNA GİTTİLER. BİNLERCE SENE YOKLUK İÇİNDE YAŞAYAN İNSANLAR ARTIK BOLLUK DÖNEMİNE GİRMİŞLERDİ.
YAPTIKLARI MALI DEĞİŞ-TOKUŞ EDEREK TİCARET HAYATINA İLK ADIMLARINI ATTILAR.
İNSAN TOPLULUKLARI ARASINDA İŞ BÖLÜMÜ KENDİLİĞİNDEN GELİŞMEYE BAŞLAMIŞTI. KİMİ HAYVAN VURUR, KİMİ TAŞIR, KİMİ DERİSİNİ YÜZERDİ. BÖYLECE DEĞİŞİK KONULARDA UZMANLAŞMA VE ÜRETİM ARTMAYA BAŞLADI.

AVCININ SİLAH YAPMAYAVAKTİ OLMADIĞINDAN, SİLAHI YAPANLARDAN ALIR, KARŞILIĞINDA AVI İLE TAKAS YAPARAK ÖDERDİ. BOYLECE TİCARETİN İLK ŞEKLİ OLAN TRAMPA DOĞMUŞ OLDU.
10.000 YIL KADAR EVVEL TOPRAĞI İŞLEMEYE BAŞLAYAN İNSANLAR BÖYLELİKLE BESLENMENİN KAYNAĞINI BULMUŞ OLDULAR.

TRAMPANIN KENDİNE GÖRE BAZI DEZAVANTAJLARI VARDI. BAZAN DEĞİŞ-TOKUŞ EDİLMEK İSTENEN MAL GEREKSİNİM DUYULANDAN FAZLA OLUYORDU.

... BAZANSA ELDEKİ MALIN DEĞERİ, TRAMPA EDİLECEK MALIN DEĞERİNDEN ÇOK VEYA AZDI.

BÖYLECE, TRAMPANIN DEZAVANTAJLARI İNSANLARI ELDEKİ MALA HERKES TARAFINDAN KABUL EDİLECEK BİR DEĞER BİÇMEK GİBİ YENİ BİR YÖNTEM BULMAYA ZORLADI.

İŞTE, HERKESİN KABUL EDECEĞİ BİR DEĞER BİÇME OLAYI, PARA KAVRAMININ DOĞMASINA YOL AÇTI.

DEĞİŞİK MADDELER PARA YERİNE KULLANILMAYA BAŞLANDI.
BAZI YERLERDE TUZ, PARA YERİNE GEÇTİ. "SAL, TUZ DEMEKTİR. "SALARIO„ (MAAŞ) KELİMESİ BUNDAN TUREMİŞTİR...
KÜPLERİ KIRDIĞIN İÇİN DAHA DA DEĞER KAZANDI ŞİMDİ BİR ÇUVALDA TUZ İSTİYORUM!
HIRR HIRR GIRR!
BAZI YÖRELERDE İSE HAYVANIN DERİSİ PARA YERİNE GEÇTİ.

UYGARLIĞIN İLERLEMESİ, PARA YERİNE GEÇECEK TEMEL BİR MADDENİN KABUL EDİLMESİNE YOL AÇTI: MADEN

KULLANILAN MADENE GÖRE UYGARLIK BELİRLİ İSİMLER ALDI. ESKİ DEVİRLER TAŞ DEVRİ, DAHA SONRAKİLER BRONZ, TUNÇ GİBİ MADENLERİN ADIYLA ANILMAYA BAŞLANDI.

Bronz kaplama savaş arabası

bronz levha

Tunçkandil

4000 YIL KADAR ÖNCE ALTIN VE GUMUŞ MADENLERİ ESKİ BABİL'DE PARA YERİNE KULLANILIRDI. MADENLERİN KOLAY TAŞINABİLİRLİK, DAYANABİLİRLİK GİBİ BİRÇOK AVANTAJLARI VARDI.

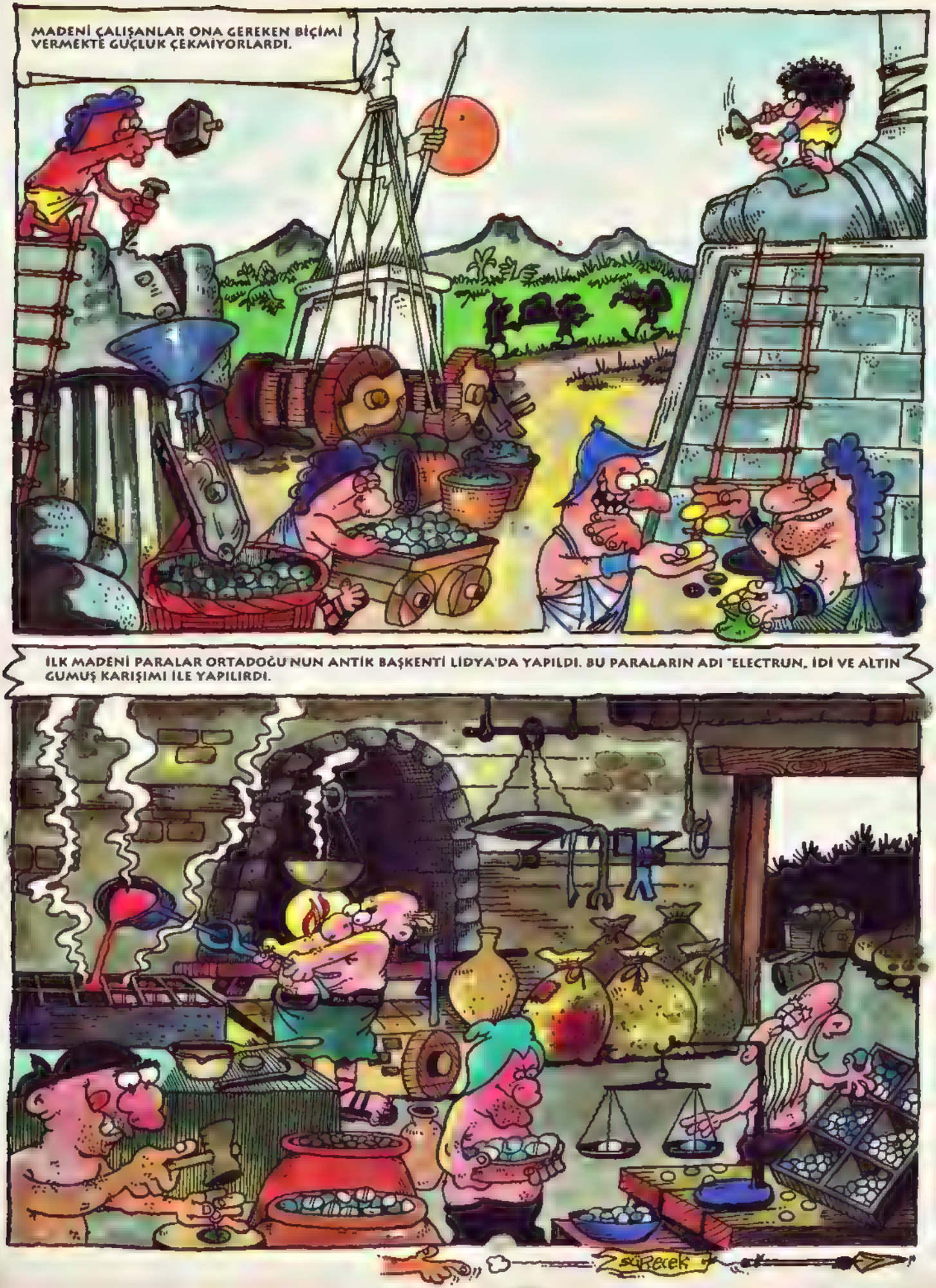
MADENİ ÇALIŞANLAR ONA GEREKEN BİÇİMİ VERMEKTE GÜÇLÜK ÇEKMİYORLARDI.
İLK MADENİ PARALAR ORTADOĞU'NUN ANTİK BAŞKENTİ LİDYA'DA YAPILDI. BU PARALARIN ADI "ELECTRUN, İDİ VE ALTIN GUMUŞ KARIŞIMI İLE YAPILIRDI.
SÜRECEK

KRALİÇE GÜL

Sevgili Doğan Kardeş'liler!
Artık sizin derginizin de müzik köşesi var. Bundan böyle her ay bu köşede, sevdiğiniz grupları, sanatçıları bulacak; müzik dünyasında neler olup bittiğini okuyabileceksiniz. Köşemizin bu ayki konuğu ünlü İngiliz rock grubu Queen. Birbirinden güzel şarkıları ve çılgınlıkları ile sürekli gündemde olan grubun solisti Freddie Mercury, 25 Kasım günü yaşama gözlerini yumdu. Mercury, çağımızın en tehlikeli hastalığı olan AIDS'e yakalanmıştı.

Grubun 1981 yılında çıkardığı Greatest Hits albümü, çok beğenilmişti.

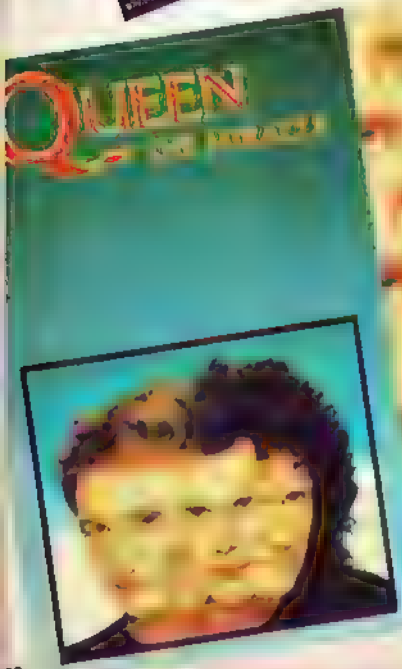

The Miracle (Mucize), Queen'in 1989 tarihli albümü.

Okyanuslar, pekçok gizi ve yaşamı içinde barındırır. Bu uçsuz bucaksız sularda kimi zaman küçük adalar ortaya çıkar. Bir süre su yüzünde kaldıktan sonra, yeniden okyanusun dibine gömülürler. Çoğu zaman onların varlığından pek kimsenin haberi olmaz.

Müzik dünyası da okyanus gibidir. Müzik yapmaya meraklı pekçok genç, tek başına ya da grubuyla birlikte ortaya çıkar. Ama iyi şeyler üretseler bile; şansları yaver gitmezse, ellerinden tutan olmazsa, hele bir de çabuk pes ederlerse kısa sürede dağılırlar.

Ancak kimileri de müzik dünyasında tutunmayı başarır ve milyonlarca kişinin hayranlığını kazanır. Onlar okyanusun dibine batmayan adalardır. Hatta bir kısmı ada değil, gerçek bir "anakara"dır.

Queen, müzik dünyasının anakaralarından biridir. Gitarda Brian May, vurmalı çalgılarda

CÜK'LE DOĞDU

Ünlü İngiliz rock topluluğu Queen (Soldan sağa; Brian May, Freddie Mercury, John Deacon, Roger Taylor).

Greatest Hits II, Queen'in en son çıkardığı albüm (1991).

Roger Meadows Taylor, vokalde Freddie Mercury, bas gıtarda John Deacon'dan oluşan grubun kökeni, Smile (Gülücük) adlı gruba dayanır. Smile'ı Brian May, Tım Staffel ve Roger Taylor kurmuştu.

Smile, pekçok gösteriye katıldı ve Amerika'da "Earth/Step on me" adlı bir single (45'lik) çıkardı. Ancak grup dağılmak üzereydi. May ile Taylor da yeni projeler geliştiriyordu. Staffel, ev arkadaşı Freddie Mercury'yi May ve Taylor'un projesine katılması için ikna etti. Bir süre sonra aralarına Deacon da katıldı.

Grup yılmamacasına provalar yapıyordu. Arasıra da İmperial College'da çalıyordu. Mercury ise "parlak saten" ve "ipeksi" görünümünü zenginleştiriyordu.

"Keep Yourself Mine" (Kendini Bana Sakla) grubun ilk 45'liğiydi. Ancak plak başarı gösteremedi. Freddie Mercury grubun ilk plağından önce, Larry Lurex takma adı ile doldurduğu, "Beach Boys" hiti "I can Hear Music" de ilgi görmemişti. Grubun ilk albümleri Queen idi (1973). Bu albümle, 70'li yılların başındaki müzikte ağırlığı şov ve görüntüye veren "glam rock" ile 60'lı yılların sonundaki Zeppelin tarzı* "heavy metal" arasında başarılı bir denge kurdular. Grup, 1974'ün başında "Seven Seas of Rhye" ile listeleri vurdu.

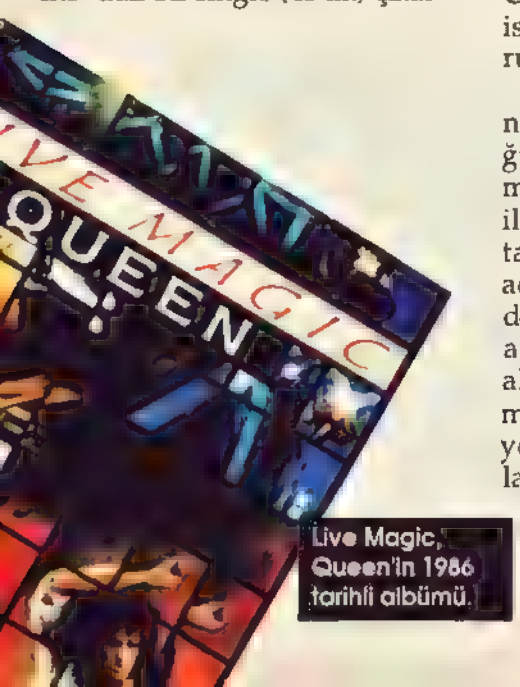

Live Magic, Queen'in 1986 tarihli albümü.

1974'ün sonlarına doğru iki albüm yayınladılar: "Queen II" ve "Sheer Heart Attack". Bunlardan ikincisi, müziğin sertliği ve usta düzenlemesiyle eleştirmenlerin büyük övgüsünü topladı.

Beşinci 45'likleri "Killer Queen", pop ve heavy metal sevenlerin büyuk beğenisini kazandı.

1975 yılını "A Night at the Opera"yı hazırlayarak geçirdiler. Albüm, dönemin en pahalı çalışmalarından biriydi. Albümün en beğenilen parçası, "Bohemian Rapsody" idi. Parça, müthiş alaycı sözleri, grubun ses uyumu, gitar soloları ve Mercury'nin mükemmel vokalı ile dinleyenleri

KRALİÇE GÜLÜCÜK'LE DOĞ U

büyülüyordu. Bohemian Rapsody, oldukça uzun bir şarkıydı ve rock şarkılarının alışılmış uzunluğunu aşıyordu. Grup, bunu düşünerek şarkı için çeşitli çekimler hazırlamıştı. Bu, aynı zamanda bir müzik parçası için oluşturulan ilk video klip'ti. Parça 9 hafta boyunca listebaşında kaldı. Queen artık İngiltere'nin en gözde ve en kalıcı gruplarından biriydi.

Bohemian Rapsody, grubu söze ağırlık veren çalışmalar yapma konusunda yüreklendirdi. 80'li yıllarda grup, "Another One Bites the Dust" ve "Crazy Little Thing Called Love" (Aşk diye anılan küçük çılgın şey) ile imaj ve stil değiştirdi. Amaçları, 70'li yılların glam rock eskileri olarak adlandırılmamaktı.

Queen, göze batan davranışları ve aykırı giyim tarzları nedeni ile sıkça ağır eleştirilere uğradı. Ancak yetenekleri ve mükemmel çalışmaları ile büyük bir saygıyı hak etmişlerdi. Çünkü içlerinde rock'ın en iyi solistlerinden biri olan Mercury ve en özgün gitaristlerinden biri olan Brian May vardı.

İlerleyen yıllarda Queen, yaptığı 45'liklerle daha da büyük başarılar elde etti. Çünkü sahne yeteneklerini sergileyen video klipler de hazırlıyorlardı.

En tutulan klipleri "Qeens Greatest Flix"tir. Bu klip video listelerinde birkaç yıl boyunca bir numarada kaldı.

Queen, film müziği de üretmiştir. 1980 yılında piyasaya sürülen "Flash Gordon" (bizde Baytekin olarak bilinir), buna en iyi örnektir. Flash Gordon'ın söz ve müziğinin hazırlanmasında grubun dört elemanının da katkısı vardır.

Queen, 1970'lerden bu yana dünyanın değişik yerlerine giderek konserler verdi. Grubun Brezilya'da verdiği konsere 131 bin biletli seyirci gelmişti. Bu rakam tek bir grubun katıldığı konserler için bir rekordu. Grup, Brezilya'ya 75 tonluk araç ve 30 kişilik bir kadro ile gitmişti.

Queen, 20. yılını, çıkardığı "Innuendo" albümü ile kutladı. Ardından da "Greatest Hits 2" albümünü çıkardı ve bir kez daha rock dünyasının kraliçesi olduğunu kanıtladı.

Ancak 25 Kasım günü yapılan bir açıklama, tüm müzikseverleri üzdü: Freddie Mercury ölmüş, Kraliçe'nin sesi susmuştu.

**Zeppelin tarzı:* Bugünün en popüler tarzlarından Heavy Metal'in en önemli atalarından biri olan Led Zeppelin'in biçimi.

Queen'in müzik çevrelerince en beğenilen albümü 1975 yılında çıkardığı "A Night At The Opera"dır. Albüm, dönemin en pahalı çalışmalarından biriydi.

Queen, 20. yılını "Innuendo" albümü ile kutladı.

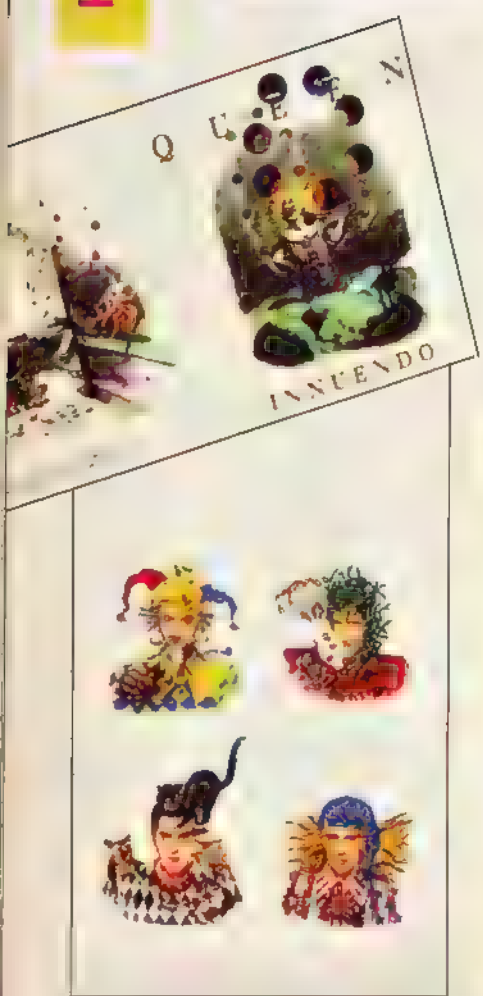

KASETLERDE SON DAKİKA

Real Love - Lisa Stansfield
Guaranteed - Level 42
Collection - Spyro Gyra
There Is Always One More Time B.B. King
Music For The People - Marky Mark And The Funky Bunch
Let's Get To It - Kylie Minogue
Greatest Hits - Jason Donovan
Set The Night To Music Roberta Flack
Another Hand - David Sanborn
Shepherd Moons - Enya
Headlines And Deadlines -A-Ha
Tenement Symphony Marc Almond
The Brodway I Love Placido Domingo
Stars - Simply Red
24 Nights Cassette 1&2 Eric Clapton
Mistaken Identity - Donna Summer
Ritual Of Love - Karyn White
Use Your Illussion I - Guns N'Roses
Use Your Illussion II - Guns N'Roses
Honest - Dave Stewart And The Spiritual Cowboys
Mr. Lucky - John Lee Hooker
Damn Right, I've Got The Blues Buddy Guy
Page Of Life - Jon And Vangelis
Psychotic Supper - Tesla
Original Soundtrack Album Dying Young
Bachata Rosa - Juan Luis Guerra - 4:40

BENZERSİZ BİR GEOMETRİ: FREDDİE MERCURY

Chuck Berry'den Elvis'e, ilk kuşağın rock kahramanları benim yaşıtlarım için pey birşey ifade etmemiştir. Olay, bizler için yaklaşık 65'de başlamıştır: Yardbirds, Animals, daha çok da Stones ile. Müzikten hiç kopmadık belki, ama koyu 'mesai' çoğumuz için 70'lerin başında bitti. Artık yeni ilâhlar konuşuyordu içimizde : Biri için Che ya da Rudi'ydi model o sıralar, bir başkası için Rimbaud ya da Camus. Büyücülerin genç yaşta öldüklerini öğrenene kadar ne çok yıl geçti !

Oysa, gerekli dersi hemen alabilirdik. Rock, ciddi kurbanlar vermişti : Hendrix, Jim Morrison, Janis Joplin, Brian Jones... Keith Moon kaç yaşında öldü ? Sahi, Marc Bolan yaşadı mı ? Lennon öldürüldüğü gün kapandı defter aslında . Faturada yazan bedel çok ağırdı ve bunu ödemek istemiyorduk Ama 'yeni bir hayat'tı istediğimiz Ona yaraşacak pası çözülmüş değerlerdi. Bize bunları Okul-Aile birliğinin değil de o kurbanların gösterdiğini yalanlayabilir miyiz şimdi ?

İşte Freddie : Neredeyse yaşıtımdı o delifişek silüet. "Özgür olmak istiyorum" diyen sesi kulaklarımda uğulduyor hâlâ Sonsuz enerjisi, gövdesini cendereden kurtarışı, uçlarda aradığı titiz denge ile bizden eskilerin sandığı gibi yıkıcı değil, bizim çok iyi anladığımız gibi yapıcı'ydı Mercury : Öyle olmasaydı, babalar ve oğulların üzerinde görüş birliğine vardıkları tek noktayı bulabilir miydi ? Kaseti sürün yuvasına ve "Innuendo"yu hem dinleyin, hem seyredin . Sahnedeki benzersiz geometrisinde bir Budist rahibiyle utanmaz bir çocuğun buluşmasını göreceksiniz.

"Erkek Kraliçe"nin hayatına ilişkin bütün yazılanları bir kenara itmek en iyisi : Kimin nasıl yaşadığını aslında bilemeyiz. Bize vampirlerin tarif ettiği adresi gerekmiyor Freddie'nin : "Kimse sonsuza dek yaşayamaz" dediği şarkıyı dinleyerek, 'hızlı yaşayıp yakışıklı kalan ceset'ine dimdik bakalım : Bizim daha doğru, daha derin, daha anlamlı bir hayat kurmamız için, kıssadan hisse, pek çok net reçete yer alıyor Queen eczanesinde.

Show sürüp gitmeli, diyordu ya : Sürüp gidecektir.

Enis BATUR

DOĞA DOSTLARI

ÇIĞ DÜŞÜYOR, KAÇIN!..

Arkadaşlar, bu sayıdan başlayarak sizlere Yeşil Tilki Cingöz ve arkadaşları Samur Osman, Balhanım, Kocahanım ve çocuklarının serüvenlerini anlatacağız. Yeşil Tilki Cingöz, bir çevre dostu. Amacı, arkadaşlarıyla el ele verip gelecek kuşaklara yeşil bir dünya bırakmak. Sizlerin de doğayı çok sevdiğinizi biliyoruz. Umarız doğasever Yeşil Tilki Cingöz ve arkadaşları ile iyi dost olursunuz.

Yeşil Tilki Cingöz dolaşmayı pek seven, dolaşırken de edindiği dostlarının sorunlarına yardımcı olmaya çalışan bir tilki. Çevrenin önemini hepimiz gibi o da çok iyi biliyor. Zarar verici davranışları çevreci dostlarına haber verip, hayvanların ve doğanın yaşantısını sürekli kılmak, bize yeşil ve bozulmamış bir dünya bırakmak istiyor.

Yeşil Tilki ve dostları, o gün neredeyse bir felaketle karşılaşıyorlardı. Dinlenmek için otururken "Bu dağlar da amma yüksekmiş" dedi Samur Osman.

Siyah bir ayı olan Balhanım "Çok güzel görünüyorlar ama" dedi. Balhanım ve yavruları Bızdık'la Fıstık, Yeşil Tilki Cingöz, Samur Osman ve kuzenleri Ufaklık'ın yanına katılmışlardı. Konya Ovası'ndan yükselen Toroslar'a doğru çıkıyorlardı.

"Burada yeterince yemek bulabileceğimize emin misiniz?" diye sordu hep midesini düşünen Ufaklık.

"Artık ayıların ülkesindeyiz Ufaklık. Etrafta yiyebileceğin bir sürü böğürtlen var" diye güldü Balhanım. "Ama yukarılara çıktıkça... Neyse, bakalım ne olacak."

"Daha yukarı tırmanıyor muyuz?" diye bağırdı Osman. "Yani, artık karda kayabileceğim!"

"Elbette" dedi Yeşil Tilki Cingöz. "Balhanım'ın arkadaşını bulma şansımız dağa tırmandıkça

artıyor. Hadi, gidelim."

Ağır ağır tırmandılar. Balhanım arada sırada Bızdık'la Fıstık'ın oyuna dalıp onları yavaşlatmasına engel oluyordu.

Sonunda soluklanmak için durdular. Osman ileride kar görmüştü. Diğerleri dinlenirken, "Birazdan gelirim." diye bağırarak, karda kaymaya gitti.

Etraf çok sessizdi. Ayı yavruları bile gürültülü oyunlarına ara vermişlerdi. Hayvanlar birden korkunç bir kükreme sesi duydular. Hepsi kulak kesildi.

"Bu da ne?" diye fısıldadı Bızdık.

Balhanım gülmeye başladı. "Şu çalıların arkasına bakın" dedi.

Herkes arkaya döndü. Bir kükreme daha duydular, çalılar sallanmaya başladı. Kocaman bir ayı çıktı ortaya. Ayaklarının üstünde duruyor ve kükrüyordu. Sonra dört ayağı üstüne inerek diğer hayvanlara doğru ilerledi. Arkasında küçük bir ayı yavrusu vardı.

Balhanım arkadaşını selamlâmak için ona doğru yaklaşınca tüm hayvanlar kendilerini daha iyi hissettiler.

"Kocahanım!" diye çığlık attı Balhanım. "Seni görmek ne güzel! Seni bulmak için daha da yukarı çıkmamız gerekeceğini sanıyordum. Yavrunun adı ne?Ay, afedersin, seni tanıştırmayı unuttum. Bunlar dostlarım Ufaklık, Yeşil Tilki Cingöz ve şurada kayan ise Samur Osman."

"Merhaba" dedi Kocahanım. "Yavrumun adı Zıpzıp. Yavrularınla oynamaya bayılacak Balhanım."

Üç küçük ayı birlikte oynamaya başladılar. Birbirlerini pençeleriyle itiyor, yere düşüp yuvarlanıyorlardı.

Yavrular oyun oynamaya başladıktan az sonra hayvanlar korkunç bir gürültü duydular. Ağaçların tepesinden dev bir helikopter çıktı. Helikopter yaklaştıkça gürültü de artıyordu.

Zıpzıp sesin nereden geldiğini anlayamadı. En yakın ağaca tırmandı. Korkudan çığlıklar atıyordu.

Kocahanım ağacın altına koşup yavrusuna baktı. Helikopterin yarattığı rüzgâr ağacı sallıyordu. "Aşağı gel Zıpzıp! Rüzgâr seni aşağı atmadan gel buraya!"Ama küçük yavru kıpırdayamayacak kadar korkmuştu. Ufaklık, Kocahanım'ın yavrusunu kurtarmak için ağaca çıkamayacak kadar ağır olduğunu biliyordu. Hemen ağaca çıktı. Birkaç saniye sonra titreyen küçük yavruyu annesine sağ salim teslim etti.

Yine helikopterin sesi duyuldu.

"Bu insanlar ne yapıyor orada?" diye sordu Ufaklık.

"Günlerdir burada dolaşıyorlar" dedi Kocahanım. "Maden çıkaracak yer aradıklarını sanıyoruz."

"Eğer maden bulurlarsa, hâlâ bu dağlarda yaşayan sen ve senin gibi ayılara ne olacak?" diye sordu Ufaklık.

"Bilmiyorum" dedi Kocahanım. "Çoğu ayı gibi, biz de insanlarla birlikte olmaya dayanamıyoruz. İnsanlar buraya gelirse yaşayacak yeni bir yer bulmamız gerekiyor. Kaçmaktan bıktık! İnsanlar gelip, topraklarımızı almak için bizi avlayana kadar bu dağların her yerinde yaşardık. Bu küçük toprak parçası bize kalan bir kaç yerden bir tanesi şimdi. Bizi sadece maden aramaları rahatsız etmeyecek. Ağaçları kesip yollar yapacaklar."

"Haklısın" dedi Yeşil Tilki Cingöz. "Ev yapmak için her şeyi yolacaklar

"Bu da dağımızı mahvedecek" diye ekledi Kocahanım. "Arazi örtüsü bozulunca güzel temiz akarsularımıza çamur dolacak ve balıklarımız ölecek."

"Bunu düşünmek ne kadar korkunç!" dedi Ufaklık, dağın kenarında yükselen helikoptere bakarak.

Helikopter birden alçaldı. "Osman'ın peşindeler!" diye bağırdı Kocahanım. "Ne yapacağız?"

Kimsenin yanıt vermesine zaman kalmadan korkunç bir ses duydular.

"Çığ!" diye bağırdı Yeşil Tilki Cingöz. "Yoldan çekilin. Çabuk!"

Kocahanım Zıpzıp'ı, Balhanım ise kendi yavrularını kaptı. Aşağı doğru yuvarlanan kar kütlesinin önünden kaçmaya çalıştılar.

Yeşil Tilki Cingöz düşen çığın arasında Osman'ı farketti. Çığ, okyanustaki dalgalar gibi üst üste yığılıyordu.

Olanları seyretmek dışında yapabilecekleri bir şey yoktu. Arkadaşlarına birşey olmaması için dua ediyorlardı.

"Bu insanlar helikopter sesinin bir çığa kolayca yol açabileceğini bilmiyorlar mıydı?" diye sordu üstüne bir parça kar düşmüş olan Ufaklık.

Kayma başladıktan hemen sonra durdu. Osman'ın kardan dışarı çıkardığı patilerini ilk gören Kocahanım'dı. "İşte orada!" diye bağırdı.

Korkmuş ve kardan donmuş samuru dışarı çıkarmak hayvanların sadece birkaç dakikasını aldı.

"Öff!" dedi Osman, üstündekileri silkeleyerek. "Kaymayı seviyorum ama böylesini değil! Nerenin yukarısı, nerenin aşağısı olduğu belli olmuyordu."

"Umarım helikopter geri gelmez" dedi Balhanım. "Bir çığa daha sebep olabilirler."

"Bence geri gelecekler" dedi Kocahanım. "İnsanlar burada maden olduğunu düşündüğü sürece gelirler."

"Ama herkes çöpleri yeniden kullansa, atıkları azaltıp, enerji sarfiyatını engellese buraları kazmak için hiçbir neden kalmazdı" dedi Yeşil Cingöz Tilki. "Ama bildiğim birşey var" diye ekledi.

"Neymiş o?" diye sordu Kocahanım.

"Çevreciler bunu duyunca size yardımcı olmak için ellerinden geleni yapacaklar. O gün insanlar daha iyi yaşayabilecekler..."

"Ayılar da öyle!" diye ekledi Ufaklık.

"Madem iyi yaşamaktan bahsediyoruz," diye bağırdı Osman, artık kendisini daha iyi hissediyordu, "galiba kaymak yerine yüzmeye devam edeceğim. Benimle birlikte buz gibi suya dalmak isteyen var mı?"

"Git de balık tut" diye güldü Ufaklık.

SÜRECEK

ÖYKÜ

GÜLLER DE GÜLSÜN

Yazan: Esen BAĞIRKAN

Resimleyen: Merve OFLAZ

Tomurcuk o sabah çok mutluydu. Çünkü açacaktı. Çevre bahçelerdeki hemen tüm güller açmış, sıra artık ona gelmişti. Onun gibi açma sırasını bekleyen nice sarı, pembe, turuncu güller de vardı diğer bahçelerde. Onlar da mutluydu. Renk renk açacak, renklerini dünyaya, insanlara, uçuşan kuşlara, arılara, böceklere yansıtacaklardı.

Tatil yöresinin tüm evleri kapılarını, panjurlarını çoktan kapamıştı. Ama o gün hafta sonu günlerinden biri olduğu için evlerine tek tük gelenler vardı.

Tomurcuk sevindi. Açtığını kuşların, böceklerin dışındakiler de görsün istiyordu. Sitenin bahçıvanından başka insanlar da "Aa bak, ne güzel açmış şu sonbahar gülleri. Sanki yaza daha yeni giriyoruz. Budana budana tüm sezon açıyorlar, ne güzel." desinler istiyordu.

Tam o sırada tomurcuğun bulunduğu bahçenin önünde bir araba durdu. Evin sahipleri gelmişlerdi. Bu güzel sonbahar gününü yazlık evlerinde, açan güllerin arasında değerlendirmek istemişlerdi.

Tomurcuğun sevinci sonsuzdu. Tanrıdan istemiş o da vermişti işte.

Tüm aile görecekti onun açtığını.

Sessizce yandaki beyaz güle eğdi dalını. "Beyaz gül, beyaz gül. Bak gördün mü gelenleri? Şimdi bahçede mangal yakacaklar. Gülüp, eğlenecekler. Belki de bizleri koklayacaklar. Sen açtın, ben de bugün açacağım. Ne güzel, ne güzel... Öyle değil mi?" dedi.

Beyaz gül hafifçe hışırdayarak başını salladı. "Evet öyle, öyle ama sessizlik de güzeldi. Ne güzel sakin oturuyorduk şurada. Şimdi mangal kokuları, bizim kokularımıza karışacak. Ben o kadar mutlu değilim doğrusu".

Tomurcuk arkadaşının düşüncesine saygı duydu. Onu daha fazla üzmek istemedi. Başını yana çevirdi sessizce.

Tüm aile neşe içinde getirdikleri şeyleri arabadan indiriyorlardı. Anne, baba, çocuklar çabuk çabuk taşıdılar çantaları içeri.

Sonra yemek hazırlığına koyuldular. Tomurcuk keyifle seyrediyordu hepsini. Çiçek de olsan insan da, yalnızlık hoş değil. Ne güzel böyle kalabalık olmak... diye düşünüyordu.

Tam o sırada çocuklardan birinin ona doğru gelmekte olduğunu gördü. "Ne güzel, gelip bizleri daha yakından seyredecek herhalde" dedi. Hafifçe yapraklarını oynattı.

Çocuk renk renk güllerin arasında bir onu bir diğerini elleyerek dolaşıyordu. Eğilerek bir ikisini kokladı. Sonra ani bir kararla tomurcuğa uzandı eli. Tomurcuk ne olduğunu anlayamadan kopardı onu. Hemen ardından birkaç gül daha kopardı. Güller kaçabildikleri kadar kaçabilmek için sağa sola eğiliyorlardı. İki dakika içinde koca bir gül demeti oluşmuştu elinde.

Sonra sevinçle annesinin yanına koştu. "Anneciğim bak sana güller getirdim. Renk renk, tomurcuk tomurcuk güller..."

Annesi gülleri alırken içi tuhaflaştı. O kadar gül buketi almış ama hiç böylesine burkulmamıştı içi.

"Keşke bu kadar çok koparmasaydın yavrum" dedi. "Hele açacak tomurcukları koparmana üzüldüm çok. Bir daha yapma olur mu?

Çocuk da üzüldü biraz, "Tamam anneciğim, bir daha yapmam" dedi.

Demeti suya koydular.

Tomurcuk ağlıyordu. Diğer güller de kendilerinden çok tomurcuğa üzülmüşlerdi.

Ama ne gelirdi artık ellerinden? Herşey bitmişti.

Sessizce kendilerini vazodan alıp çöpe atacak bir eli beklemeye başladılar.

ŞİİR

SIRÇA SARAY

Şiirler: Fazıl Hüsnü DAĞLARCA **Resimleyen:** Nazan ERKMEN

UMUT
Ne uzatsan alır hemen
Tutmuştur o
Senin verdiğinden çok
Kendi avucunun dolduğunu

YENİ GÜÇ
Elinizden tutunca
Gidelim der
İlk kez duyarsınız
Elinizi-yürümek isteyen

ISI TADI
Ninesini dedesini
Yaşlı diye değil
Sıcak diye sever çocuk
Yaşı ne bilsin çocuk

SU ÇOCUK
Akar
Öğrendiğinin
Tersiyle akar
Öğreneceğine

SESCİK
Yalnız yarını değil
Dünüdür de çocuk annesinin
Annesi duyar onda
Anne dediğini

VARMALARIMIZ
Çocuklar
En güzel basamakları
Günlerin değil
Yüzyılların

ÖĞRENECEĞİ KENDİNDE OLAN
Gittiği ilkokul mu ortaokul mu
İnanmayınız
En büyük okuldur
Çocuğun kendisi

YARINKİ UMUT
Evet bir gökyüzü sanki
Çocuklar
Açılacaktır er-geç
Nica kapalı olsa

GÖK SEVİNCİ
Anne çocuğunu büyütür
Gizlice gülümser doğa
Görür doğa
Anne eğittiğini çocuğun

AĞAÇ
Ağaç ilk arkadaşıdır çocukların
Saklambaç oynarlar onunla
Tırmanırlar biraz dışarı çıkarlar
Onunla

YER AYAK
İlk patiği giyer giymez
Değer
Yeryüzünün bütün yolları
Ayaklarına çocuğun

YAZARLA ÇOCUK
— Hadi gidelim
— Nereye gidelim dedi çocuk
— İlk masalda senin
— Uyandığın yere dedi yazar

BİRE BİN ALMAK
Çocuğu oyuncaklar büyütür sanırız
Oysa
Elindeki bilyada gökyüzüyle oynar
Çocuk

İÇ GÜDÜ
Annesi değil öğretmeni değil
Öz ışığı yola koyar
Çocuğun
Gidişini

GÖZLERİ
Yeri göğü görür görmez
Kocaman olur gözleri çocuğun
Küçülür sizinki gibi
Kendini görünce

UZUN YOL
Doğar doğmaz
Aramaya başlar açık avuçlarıyla
Annesini babasını kardeşini değil
Kendini

GÖRECE-BİLİM
Yeryüzünce tek olamaz
Gökyüzünce tek olamaz
Evet ayrı ayrı görünseler bile
Çoğuldur çocukların hepsi

GEZERKEN

HERŞEYİ YENİDEN ÖĞREN

Amerika'daki ilk aylarım, zor ama çok eğlenceli bir oyunla doluydu. Gözlerimi dört açarak çevremdekilerin neyi, nasıl yaptığını öğrenmeye ve hemen uygulamaya çalışıyordum. Sanki herşey bir bulmacanın parçasıydı da, ben onları yerine koyuyordum.

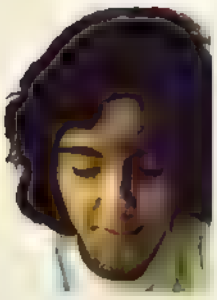

Aslı NİYAZİOĞLU

Nasıl selâmlaşılır? Bunu herkes bilir diyebilirsiniz; arkadaşların yanaklarından, yaşlıların ellerinden öperek... Peki diyelim bir gün Ugangu gezegenine gittiniz. Yemyeşil bir Ugangulu'yla tanıştırdılar sizi. Yaşlandıkça yeşerdiklerini duymuşsunuz bir yerden, uzanıp elini öpüyorsunuz. Birdenbire öfkeyle bağırıp çağırmaya başlıyor. Ayıplayıcı bakışlar çevreliyor etrafınızı. Meğerse Ugangu geleneklerinde el öpmek çok ayıpmış. Cezasıysa bir ay devamlı bamya yemek! Artık selâmlaşmanın, oturup kalkmanın, konuşmanın "doğru"sunu öğrenebilmeniz için yeterli zamanınız olacak.

Jim Shelby, ona sadece tiyatro öğretmeni demek bana garip geliyor. Jim harika piyano çalıyor, San Fransisco'daki bazı oyunlarda sahneye çıkıyor, müthiş bir aşçı ve candan bir arkadaş.

Aslında, davranışlarınızın bambaşka anlamlara gelebileceğini gormek için Ugangu'ya kadar gitmenize gerek yok. Çevrenizden biraz çıkmanız yeter. Bütün öğrendiklerinizin, doğrularınızın, değer yargılarınızın tepetaklık olduğunu göreceksiniz. Hepsini yeni baştan öğrenmeye çalışmak zor ama çok eğlenceli bir oyuna donüşebilir.

Amerika'daki ilk aylarımda bu oyunla doluydum. Yaşlı Ugangulular'ı kızdırmamak için dikkatle seyrediyordum çevremi. Neyi, nasıl yaptıklarını öğreniyordum bu sayede. Hemen de uygulamaya çalışıyordum; günde iki kez yıkanmayı, yaz-kış buzlu su içmeyi, iki yanaktan öpmek yerine kucaklaşmayı, hep gülümseyerek merhaba demeyi, üç öğün pizza yemeyi... Gözlerimi dört açtım. Karmakarışık bir bulmacanın parçalarını yerine koymak gibi birşeydi bu.

İLK PARÇA: OKUL

Yeşillikler içinde küçük küçük sınıfların oluşturduğu bir okula inanmak pek kolay olmadı. "Futbol, Amerikan futbolu, beyzbol, basketbol sahaları..." diye gösterip anlatıyordu annem. "İşte tiyatro binası... ve tenis kortlarıyla açık yüzme havuzu..." Bir yanlışlık olacak, burası gerçekten okul mu? Kantine yaklaştığımızda cevabı buldum. Öğretmenler mangalda sosis kızartıp öğrencilere ikram ediyorlardı. Bangır bangır rock müzik, kahkahalar, dedikodular sarmıştı etrafı. Tamam, o an emindim artık: Burası kesinlikle okul değil...

Özellikle ilk haftalar sadece eğlenceyle geçti. Derslerden çok çevremle ilgileniyordum. Her çeşit ırktan, kültürden öğrenci vardı. Kılık kıyafet de serbest! Bazıları aşırı makyajla ve balo elbisesi gibi elbiselerle geliyorlardı. Bazıları saçlarını kazıtmıştı. Bazıları da olabildiğince uzatmış. Takım elbise ve kravatla gelen-

MEK

Okul bahçesinden (Tiyatro sınıfının önü). Çok sevdiğim arkadaşlarım Jennifer ve Thea sağ köşede.

ler de vardı, ev terliğiyle dolaşanlar da... Ama genelde giyinişe fazla önem verilmiyordu. Jeremy adlı bir arkadaşım yılın başından sonuna kadar şortla gezdi. 6°C kış soğuklarında da!

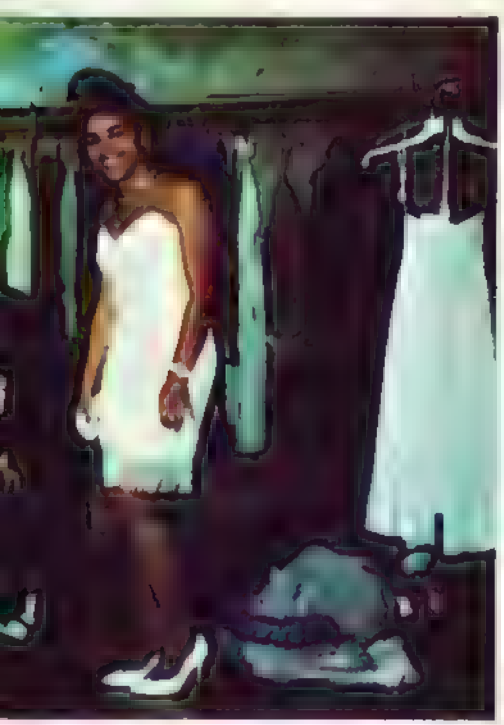

Tiyatro çetesiyle, yönetmenliğini yaptığım "Saçmasapan Bir Masal" adlı oyunun kulisinde... Jim'in çetesi ayrıca orkestrasından teknik ekibine kadar tüm görevleri yüklendiği bir müzikal ve üç oyun sahneye koydu.

Bunca serbestliğin, laboratuarların, tiyatro, heykelcilik gibi sanat derslerinin, arkadaş öğretmenlerin büyüsüne rağmen okul her yerde okulmuş. Amerikan eğitim sistemi de hiç düşündüğüm kadar kolay değilmiş. Her akşamüstü bir dolu ödevle eve dönmeye başlayınca anladım bunu. Büyü, yavaş yavaş yerini "normal" bir yaşantıya bırakmaya başladıkça sabah yataktan kalkmam o denli zorlaştı.

İstediğin dersi seçebileceğin bir sistem (!). Bir bakıma doğru ama sadece istediğin dersle yetinip okulun "önerdiklerini" seçmezsen mezun olamıyorsun. Matematik, fen, tarih, edebiyat, yabancı dil vb. yine temel dersler. Seçme şansımı bu tür derslerin içinde kullanabiliyordum. Roman okumayı, hikaye derslerine tercih etmek gibi. Ama eninde sonunda edebiyattan kurtuluş yok.

JIM SHELBY VE ÇETESİ

En sevdiğim, tiyatro sınıfım oldu. Ne not, ne de okul disiplini geçerliydi burada. Tiyatro binasına girer girmez Jim Shelby'nin çetesine katılıverirdik. Bir öğretmenden çok çete liderine benziyordu Jim. Oyunlarla tartışmalarla tiyatroyu doyasıya yaşamak için kolları sıvamıştık.

Güzel sanatlar haftasında öteki sınıfları bastık. Sıkıcı bir tarih dersi, kızılderili çığlıkları ve kovboyların sınıfta dört dönmesiyle kesiliyordu. Ya da çok ciddi bir başka tiyatro öğrencisinin "Lütfen kazaklarınızı çıkartın. Yeni bir emre kadar üstler açılacak..." demesiyle kendimizi güç bela sınıflardan atarken kahkahadan kırılıyorduk. En iyi arkadaşlarımı bu sınıfın çalışmaları içinde edindim. Bol bol güldüğümüz de oldu, dekor boyayarak, son provaları yapmaya çabalayarak sabahlara kadar çalıştığımız da. Anca beraber, kanca beraber diyebilmek çok güzeldi.

Sınıf şamatasına, tiyatro çalışmalarının dışında pek rastlayamadım. Herkes ders dinlemek için (!) geliyordu okula. Dinlemeyenler de susuyor ya da susturuluyordu. Kişisel başarının herşeyden üstün tutulduğunu gördüm. Sadece öğrenciler değil, büyüklerde de... Bana bayağı garip geldi!

Zaten yepyeni dostluklar ve o birbirinden değişik insanlar AFS yılımı bu kadar değerli kıldı. Gelecek sayıda onlardan, arkadaşlarımdan bahsetmek istiyorum. Bakalım şaşırtabilecekler mi sizi? Anlatacaklarımı düşündükçe şimdiden heyecanlanıyorum.

Okulum, GUNN HIGH SCHOOL'dan bir görünüş...

Burası da bir okul. Ama maalesef benim okulum kadar şanslı öğrencileri yok. Öğrencilerin çocukları ve kardeşleri için, okulun içinde çevresi tellerle çevrili bir anaokulu hazırlanmış. Çocuk yaşta çocuk sahibi olan gençler ABD nin büyük problemlerinden biri.

Eğlence haftalarından birinde. Öğrenciler sınıflarına uygun rengârenk kıyafetlerle geliyorlardı okula. Lise II'de bir hafta ayyaşları oynadılar. Başka bir hafta, hep beraber Reggae orkestrasıyla dansettik. (Tabii ki reggae kıyafetleri içinde).

HÜGO!...
DAYANIN, YETİŞTİK!..
KAHRAMANLAR GELDİ!
KNOCK
SİZİ GÖRMEK HER ZAMAN MUTLULUK VERİYOR...
O MUTLULUK BİZİM KIRAZ!
VAY CANINA! ÇOK FORMDA GÖRÜNÜYORSUN TATLI PERİ!
PEK FENA SAYILMAM...
CRACK
HÜCUUM!
PÖH!
BAF
NE DERSİN ŞEF? ÇEKİLSEK Mİ?
!!
GERİ ÇEKİLİN!!
EH!
FFFFU
KORKTUĞUMU SANMA UFAKLIK... YİNE GÖRÜŞECEĞİZ..!
FFFFU
ÇOK ŞÜKÜR! TAM ZAMANINDA YETİŞTİNİZ!..
Mehmet Air & Akşamsefası

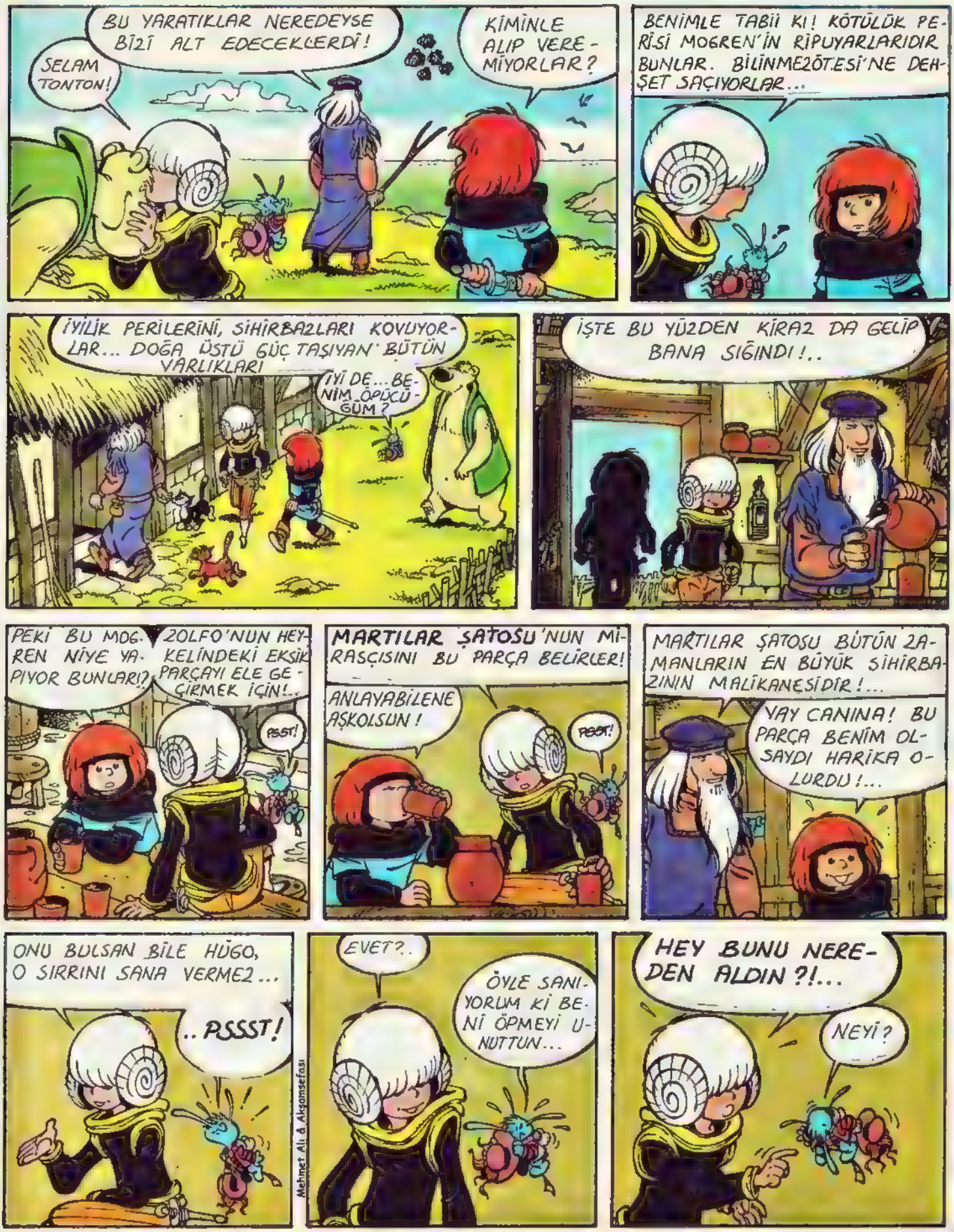
SELAM TONTON!
BU YARATIKLAR NEREDEYSE BİZİ ALT EDECEKLERDİ!
KİMİNLE ALIP VEREMİYORLAR?
BENİMLE TABİİ KI! KÖTÜLÜK PERİSİ MOGREN'İN RİPUYARLARIDIR BUNLAR. BİLİNMEZÖTESİ'NE DEHŞET SAÇIYORLAR...
İYİLİK PERİLERİNİ, SİHİRBAZLARI KOVUYORLAR... DOĞA ÜSTÜ GÜÇ TAŞIYAN BÜTÜN VARLIKLARI
İYİ DE... BENİM ÖPÜCÜĞÜM?
İŞTE BU YÜZDEN KİRAZ DA GELİP BANA SIĞINDI!..
PEKİ BU MOGREN NİYE YAPIYOR BUNLARI?
ZOLFO'NUN HEYKELİNDEKİ EKSİK PARÇAYI ELE GEÇİRMEK İÇİN!..
PSST!
MARTILAR ŞATOSU'NUN MİRASÇISINI BU PARÇA BELİRLER!
ANLAYABİLENE AŞKOLSUN!
PSST!
MARTILAR ŞATOSU BÜTÜN ZAMANLARIN EN BÜYÜK SİHİRBAZININ MALİKANESİDİR!...
VAY CANINA! BU PARÇA BENİM OLSAYDI HARİKA OLURDU!...
ONU BULSAN BİLE HÜGO, O SIRRINI SANA VERMEZ...
..PSSST!
EVET?..
ÖYLE SANIYORUM Kİ BENİ ÖPMEYİ UNUTTUN...
HEY BUNU NEREDEN ALDIN?!...
NEYİ?
Mehmet Ali & Akşamsefası

BU ÇİÇEĞİ!.. BU PERİNİN ÇİÇEĞİ!!
?
HA ÖYLE Mİ? İYİ ÖYLEYSE!

NEREDEN KOPARDIN NERGİS! ANIMSAMAYA ÇALIŞ! ÇOK ÖNEMLİ!..
KUSURA BAKMAYIN ANIMSAMIYORUM..

SAKIN MANASTIRDAKİ KÜÇÜK KIZDAN, LÜSİYOL'DAN ALMIŞ OLMAYASIN?.. SAÇLARINA HEP BU ÇİÇEKTEN TAKIYORDU...
BUNDAN BANA NE?!

TOHUMU TOPRAKTAN ÇIKARDINIZ MI? BİR TAŞ?! KONUŞ ÇABUK! BU ÇOK CİDDİ BİR ŞEY!!...
SÖYLEYEMEM! SÖZ VERDİM!..

PEKİ ON KÜÇÜK ÖPÜCÜĞE KARŞI DA MI SÖYLEMEZSİN KİRAZ'INA? HIMM?...
İSRAR ETMEYİN!..

FAZLADAN BİR KAVANOZ BALA...
PÖH! BOŞUNA ÇENEMİ YORDUM...

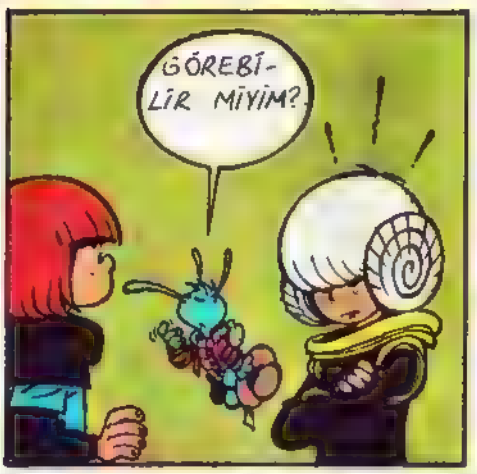
GÖREBİLİR MİYİM?

BÖYLECE BİR KAVANOZ BAL KARŞILIĞINDA NERGİS BÜTÜN SIRRINI AÇIKLADI.
TSS!

... VE ELİNE ALIR ALMAZ, KÜÇÜK TAŞ PARLAMAYA BAŞLADI... OLAĞANÜSTÜ BİRŞEYDİ BU!.
HİÇ KUŞKU YOK, BU O!
?
EVET!
miel

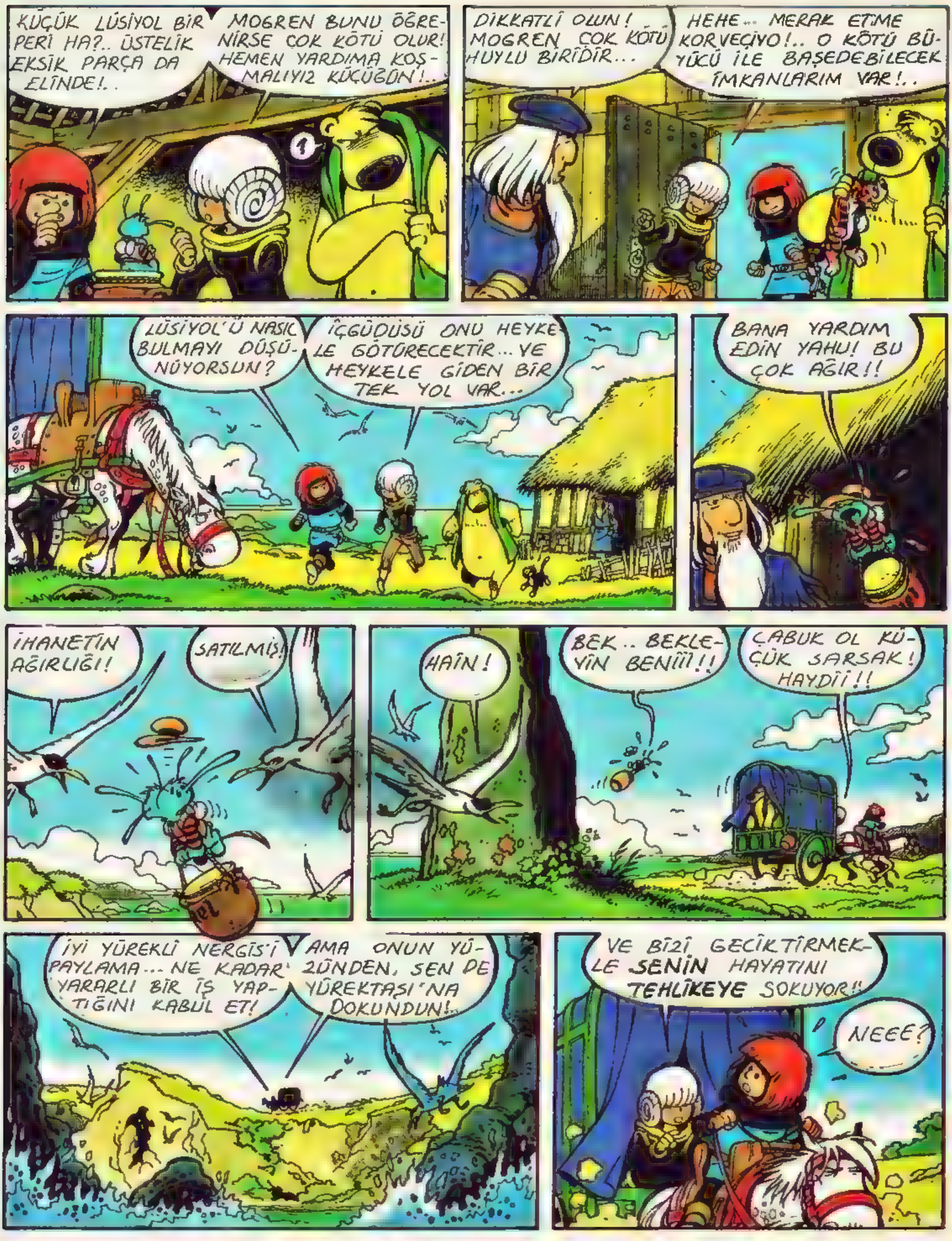
KÜÇÜK LÜSİYOL BİR PERİ HA?.. ÜSTELİK EKSİK PARÇA DA ELİNDE!..
MOGREN BUNU ÖĞRENİRSE ÇOK KÖTÜ OLUR! HEMEN YARDIMA KOŞMALIYIZ KÜÇÜĞÜN!..
DİKKATLİ OLUN! MOGREN ÇOK KÖTÜ HUYLU BİRİDİR...
HEHE.. MERAK ETME KORVEÇİYO!.. O KÖTÜ BÜYÜCÜ İLE BAŞEDEBİLECEK İMKANLARIM VAR!..
LÜSİYOL'Ü NASIL BULMAYI DÜŞÜNÜYORSUN?
İÇGÜDÜSÜ ONU HEYKELE GÖTÜRECEKTİR... VE HEYKELE GİDEN BİR TEK YOL VAR...
BANA YARDIM EDİN YAHU! BU ÇOK AĞIR!!
İHANETİN AĞIRLIĞI!
SATILMIŞ!
HAİN!
BEK.. BEKLEYİN BENİİİ!!
ÇABUK OL KÜÇÜK SARSAK! HAYDİİ!!
İYİ YÜREKLİ NERGİS'İ PAYLAMA... NE KADAR YARARLI BİR İŞ YAPTIĞINI KABUL ET!
AMA ONUN YÜZÜNDEN, SEN DE YÜREKTAŞI'NA DOKUNDUN!..
VE BİZİ GECİKTİRMEKLE SENİN HAYATINI TEHLİKEYE SOKUYOR!!
NEEE?

TAŞ LÜSİYOL'DE KALDIĞI SÜRECE KORKMANA GEREK YOK.. AMA ELİNDEN KAÇIRIRSA...
O ZAMAN ÇOK KÖTÜ ŞEYLERE HAZIRLIKLI OLMALISIN!
TANRI SENİ BİLDİĞİ GİBİ YAPSIN NERGİS!!
DEEEH!
BEN BİR HAİNİM!.. BİR KAVANOZ BAL UĞRUNA SÖZÜMDEN DÖNDÜM!..
PÖÖH! İHANETİMİN KÖTÜ TADI BALA DA SİNMİŞ! KENDİMDEN İĞRENİYORUM! ÖĞĞĞ!
BENİ BAĞIŞLAYABİLECEK MİSİN SEVGİLİ LÜSİYOL'ÜM?
SNIF!
AYNI ANDA, ORADAN EPEY UZAKLARDA... BALTA GİRMEMİŞ BİR ORMANIN DERİNLİKLERİNDE...
BİR SÜRÜ GÖZ BİZİ İZLİYOR..!
AAAH!
KARABAŞ!
TOK

HRRR...
...RRR...
ŞUNA BAK! YÜREK-TAŞI BU!!
PSSST!
HIII!
KORKMA SAKIN...
BİZ BRİMBOLE'LERİZ!..
GARİPLİKLER ORMANI'NIN ZIP-LAYAN CÜCELE-Rİ?
YA SEN, SENİN ADIN NE?
LÜSİYOL...
PERİNİN YÜREĞİ ELLE-RİNDE PARLIYOR...
O HALDE SEN ZOLFO'NUN KIZISIN!!...
SİZ... SİZ BABAMI TANIYOR MUSUNUZ?
GEL! SENİ ORAYA GÖTÜRECEĞİZ...
RAKİBEN MOGREN TARAFIN-DAN KURULAN TUZAKLARI AŞARAK...
O SENİN HALANDIR!

BİLİNMEZÖTESİ'NİN, BÜTÜN SİHİRLERİN VE BİLİNMEZLERİN DİYARININ BİR YERLERİNDE...
BANA ONU KAYBETTİĞİNİ SÖYLEME!!
SA.. SANIRIM ÖYLE OLDU HANIMEFENDİCİĞİM..
TAŞI BU BUDALA HAYVANA EMANET ETMİŞTİM!. GENELLİKLE HİÇBİR ŞEY KAYBETMEZ, AMA...
NE KADAR APTALSIN FALUASEL!!
HE HE HE
KESİN SESİNİZİ!
HAK
SANA GELİNCE BECERİKSİZ SERSEM, SANA BİR SÜRE TANIYORUM!.. BEREKET VERSİN ÇİÇEĞİ SAKLAYABİLMİŞSİN!..
EVET HARİKULADE HANIMIM-AY!
HAK HAK HAK
GARL
YÜREKTAŞI'NIN İZİNİ BULMAMA YARDIM EDECEK...
GARL
Mehmet Ali Aksemsefası

EDITIONS DU LOMBART ©

POSTACININ

POSTACI'NIN BUGÜN DAĞITACAK MEKTUBU YOKTU KAR BÜTÜN YOLLARI KAPADIĞI İÇİN POSTA ARABALARI KASABAYA ULAŞAMAMIŞTI. ÖYKÜMÜZ İŞTE BURADA BAŞLIYOR. DİKKATLİCE OKUYUNUZ; BİLGEMİZ'İN YANITLAMANIZI İSTEYECEĞİ SORULAR OLACAK!
DONDURUCU BİR OCAK SABAHININ DOKUZUNDA POSTACI OFİSTEN ÇIKTI.
DOST CAFE
TİPİ DİNMESİNE RAĞMEN, BU NE SOĞUK! YAŞASIN BU GÜN DAĞITILACAK MEKTUBUM YOK. OHHH! NE GÜZEL HAVA VE BİR DÜKKAN İÇİN BULUNABİLECEK EN GÜZEL İŞİM!
SANIRIM ŞİMDİ YAPILACAK EN İYİ ŞEY BÜYÜK SICAK BİR FİNCAN KAHVE..
SICAK KAHVE
NEFİS KAŞARLI TOST
POSTACI! BEKLE BAKAYIM BİR DAKİKA!
?!
YAPACAK İŞİN OLMADIĞINA GÖRE "KAÇIK DULUN" KLUBESİNE KADAR GİDER MİSİN? ACİL; HASTAYMIŞ VE EVDEN ÇIKAMIYORMUŞ ANCAK GÖNDERMESİ GEREKEN İKİ MEKTUBU VARMIŞ
TAMAM. ŞİMDİ BİR FİNCAN KAHVE
BU İŞ BİR DAKİKA BİLE BEKLEYEMEZ; ACİL! ANLADIN MI?
ANLADIM, AMA ORASI ÇOK UZAK, HAVA DA UVU!
YOL UZAK; ALDIRMA... BEN SENİN YERİNE SICAK KAHVENİ YUDUMLARIM...
BRR! BU NE SOĞUK BÖYLE! SICAKLIK SIFIRIN ALTINDA ON DERECE OLMALI...
BİR YUDUM KAHVE İÇİN BİLE ZAMAN YOK.. DONUYORUM!
KAYAK PİSTİ
KASABA
SONUNDA GELDİM. KARDAN ADAMA DÖNDÜM. EĞER YAŞLI BAYAN HÂLÂ HASTA İSE...
KIRMIZI ÇATI
BELKİ BANA BİR FİNCAN SICAK KAHVE YA DA ÇORBA YA DA ÇAY; SICAK HERHANGİ BİRŞEY İKRAM EDER!
TAP TAP
6
1.

SERÜVENİ

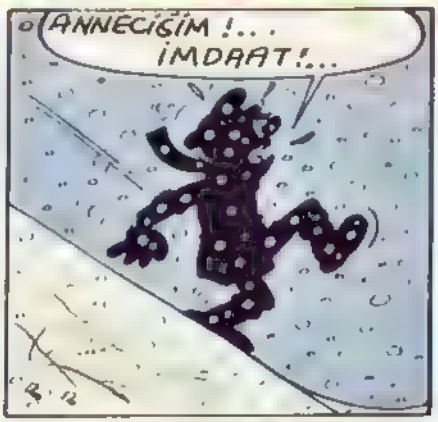

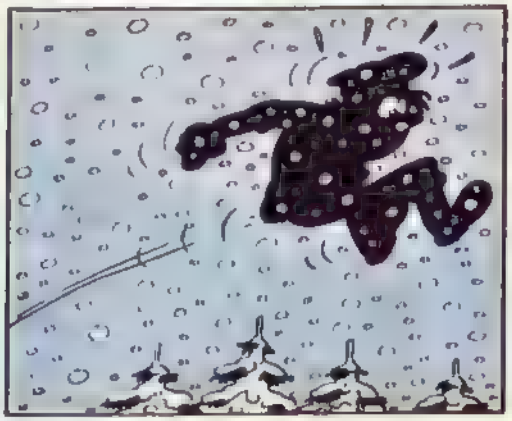

SİZİN YANITLARINIZ

1 .....

2 .....

3 .....

4 .....

5 .....

6 .....

ÇOCUK

RAKSOTEK'TE YENİ YIL

Dünyanın koruyucusu **G.I. JOE**, Sevimli
baş düşmanı Dalton Kardeşler, yeni maceraları

RAKSOTEK'in çizgi film kahramanla

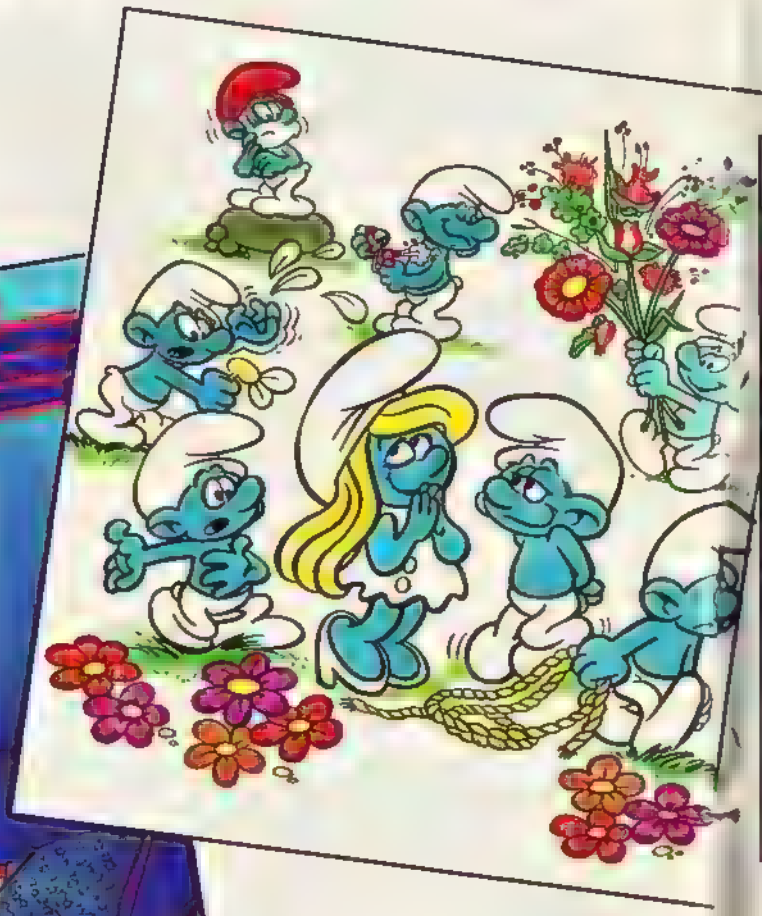

RAKS

Fatih Cad. Ardıç Sok. Önel İş Merk 0 Keres
Tel: (9 - 1) 507 86 hat) F

LAR !

NEŞESİ DEVAM EDİYOR!

RİNLER , TEMEL REİS ve **RED KİT**'in
ıyla sizi yepyeni heyecanlara sürükleyecek.

arıyla, bu ay yine birlikte olalım.

OTEK
restecıler Sıtesı 34010 Merter - İstanbul
) Fax: (1) 507 63 50

POSTA KUTUSU

DOSTLUK VE BARIŞ ŞARKISI

Dünya dostluk ister, barış ister
Dünya savaşsız ortam ister
Barış ve dostluk içinde
yaşatalım dünyayı
Haydı verelim elele
Düzeltelim dünyayı

Dünya güzel olmalı
Gök temiz
Yer yeşil
Haydı verelim elele
Düzeltelim dünyayı.

Sevgi DEMİRCAN/İSTANBUL

HAYVANLARIM

Hayvanlarım var benim
Kedi, köpek ve de kuş.
Çok severim onları
Aksatmam bakımını.

Kedımın adı Pamuk,
Bembeyazdır tüyleri
Masmavıdır gözleri,
Çok severim ben onu.

Köpeğim de Karabaş
Kapkaradır tüyleri
Sakın ha kızdırmayın
Saldırmasın bizimki...

Kuşum ise muhabbet
Bir adı var Keramet
Acı çektirmem ona
Keramet selâm sana

İşte benım hayvanlarım
Marifetlerine bakın
Acı çektirmeyin sakın
Bakımlarını da yapın

Pınar ÖZDEMİR/ANKARA

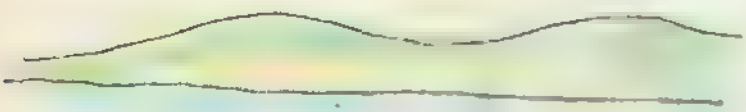

DENİZ

Masmavıdır rengı
Kolay bulunmaz dengı
Yalnız bır sorunu var
Gittikçe kırlenıyor.

Naylonlar, çöpler
Balıkları öldürüyor,
Bu güzel deniz
Yaşanmaz oluyor.

Bilge KÜÇÜKDOĞAN/ANKARA

BİR DUNYA DUŞUNUYORUM

Bır dünya düşünüyorum
Yemyeşıl, kuşlar cıvıl cıvıl
Bır dünya düşünüyorum
Barış dolu, sevgı dolu
Ne güzel olur.

Barış dolu Asya, Avrupa
Bır dünya düşünüyorum
Temiz Türkıye, Asya, Amerıka
Bır dünya düşünüyorum
Çocuklarla, bebeklerle cıvıl cıv l
Bır dünya düşlüyorum
Sevgi dolu, barış dolu...

Dilek FİDAN/İSTANBUL

RÜYA

Gerçekleşmeyecek bır rüyaydı
dün gece yaşadıklarım
Koca bır gezegendeydım
Oranın tek hakımı sevgıydi
Arkadaşlığın, dostluğun, çıçeklerin
Sevginin ülkesındeydım
Hayvanların neşesiyle
İnsanların sesiyle
Dostluğun ülkesındeydım

Bengü NARA/ANKARA

ÇEVREMİZ

Çevremizi koruyalım
Onu hep temız tutalım
Bunu hep bırlıkte başaral m
Gelın dünya çocukları

Aman dıkkat edelım
Çevremizi kirletmeyelım
Kırletenı görürsek... uyaralım
Ormanları koruyalım, hayvanları sevelim

Gelın dünya çocukları
Elele tutuşalım
Çevremızi korıuyalım,
Onu hep temiz tutalım
Temız bir dünya kuralım.

Meryem YALMAN/İSTANBUL

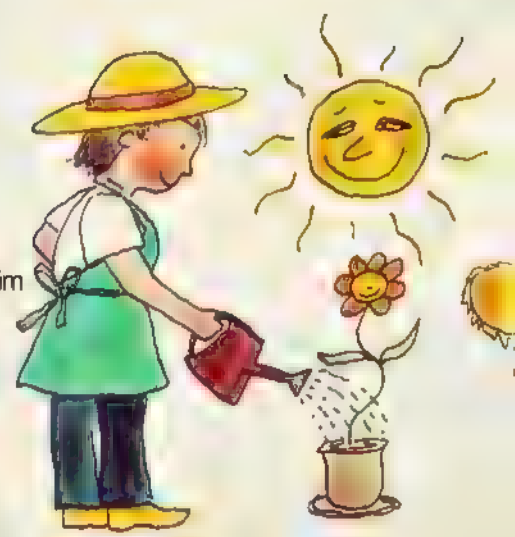

SALİH VE ZARAR VERDİĞİ HAYVANLAR

Ayşe adında küçük bir kız varmış. Bir de "Cık cık" adında bir güvercini. Onun gibi ailesi de hayvanları çok severmiş. Yanlarındaki binada oturan Salih hayvanları hiç sevmezmiş. Etrafındakileri de kendine benzetmiş. Atalarımız "Üzüm üzüme baka baka kararır" demekle çok iyi söylemişler. Aslında onların çocukları hayvanları çok severmiş. Fakat Salih'ın gelmesi her şeyi değiştirmiş. Salih ve kendine benzettiği arkadaşları hep kedilerin arkasına konserve kutularını bağlıyor, kuşları sapanla vuruyorlarmış. Bir gün Ayşe, Salih'ın kendine benzettiği arkadaşlarını bir kenara çekip, artık onun yanından ayrılmalarını hayvanların ne kadar yararlı olduğunu anlattı. Bunun üzerine çocuklar hayvanları yeniden sevmeye başladılar ve Salih'e güzel bir oyun hazırladılar; Ayşe'nin kuşu Cık cık dışarı çıkacaktı. Çocuklar da Salih'e Cık cık'ı vurmayı teklif edecekti. Salih Cık cık'ı tam vururken Cık cık Salih'ın elinden sapanı alıp kafasına vuracaktı. Onlar da bol bol gülecekti. Planları tam istedikleri gibi yürüdü. Bu oyundan sonra Salih hayvanları sevmeye başladı ve bir daha da onlara hiç zarar vermedi.

Özge KAYA/BURSA

POSTA KUTUSU

SİZİN ÇİZDİKLERİMİZ

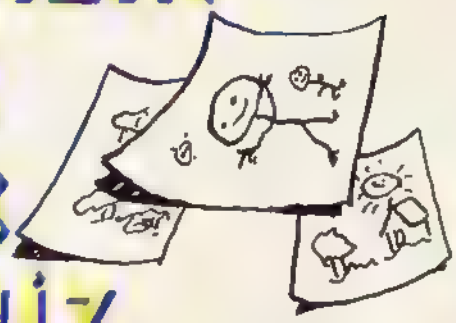

Pınar MORPINAR/İSTANBUL

Bilge
KÜÇÜKDOĞAN
ANKARA

Duygu ÇELİKEL/LÜLEBURGAZ

Gülsen ŞAHİN/ANTALYA

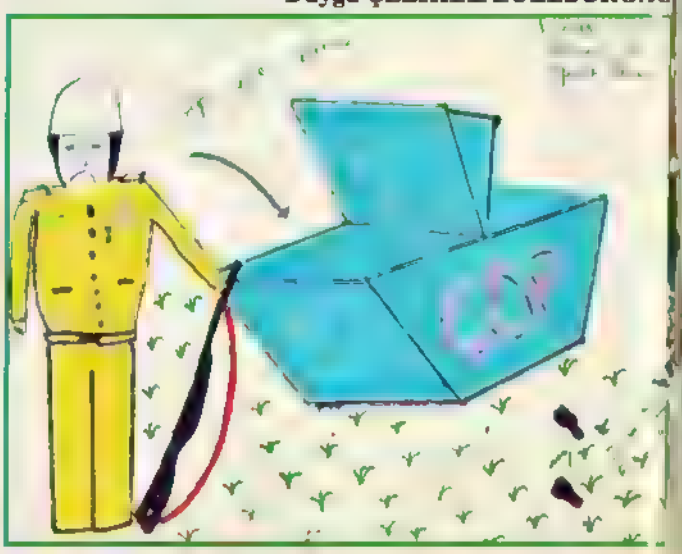

Iraz SOLAK/İSTANBUL

Burcu POLATKAN

Tuğrul ATAK

Şebnem SARIKAYA

Mehmet PELİT/ANKARA

MEKTUP ARKADAŞI

Sevgili Doğan Kardeş'çiler merhaba!
Adım Nazire Hülya Meydan. İçel Anadolu Lisesi'nde hazırlık sınıfındayım. 12 yaşındayım. Resim yapmayı, müzik dinlemeyi, org çalmayı, kitap okumayı, seyahat etmeyi ve şiir yazıp fotoğraf çekmeyi çok seviyorum. Benim yaşımda ya da benden büyük bir Doğan Kardeş okuruyla mektuplaşmak istiyorum.
Adres: 50. Yıl Sitesi 4059 Sk. No. 1 Mersin - İÇEL

Merhaba arkadaşlar,
Adım Elif Can Özgün. 10 yaşındayım. Müzik dinlemekten, kitap okumaktan, resim yapmaktan hoşlanırım. Ayrıca Doğan Kardeş'i de çok seviyorum. Benimle mektuplaşmak isteyen arkadaşlarım varsa çok sevinirim.
Adres: İbrahim Şair Muhibbi Sk. Yılmaz Apt. No. 14 D. 7
Koşuyolu-Kadıköy/İSTANBUL

Merhaba!
Adım Burcu Polatkan. 10 yaşındayım. Müzik dinlemeyi, resim yapmayı, kitap okumayı, bisiklete binmeyi ve şiir yazmayı seviyorum. Doğan Kardeş okuyucularıyla yazışmak istiyorum.
Adres: İntaş Sitesi D Blok K. 10 No. 42 Erenköy-İSTANBUL

GELECEK SAYIDA NELER VAR?

● Neler yok ki!... Öyküler, çizgi romanlar, Gezerken köşemiz, sizlerin oluşturduğu Posta Kutusu ve de sevimli kahramanımız Hügo'nun yanısıra, şubat ayında:

● Oktay Akbal, "SİNEMALARDA YAŞAMAK" adlı öyküsü ile bizi 50-60 yıl öncesinin sinemalarına götürecek. O günlerin İstanbul halkının zevk ve beğenilerini geçmişe doğru uzanan bu yolculukta yaşamaya var mısınız?

● Yeşil Tilki Cingöz'ün çevreci dostlarıyla yaşadığı maceraları devam ediyor. Bu kez, "Mavi Kelebek" türlerinin yok olmaması için Antalya çevresindeki ormanlara çöp atanlarla mücadele ediyorlar.

● Ocak ayında başladığımız "BİLİYOR MUYDUNUZ?" sayfalarında, hergün kullandığımız ama nasıl ortaya çıktığını hiç düşünmediğimiz eşyaların öyküsünü bulacaksınız.

● "PARANIN ÖYKÜSÜ"nde ise Tuncay Batıbeki bu sefer paranın kullanımı ve ilk bankaların ortaya çıkışını çizgileriyle öyküleniyor.

● Bu ay başladığımız "MÜZİK" sayfamız, devam ediyor. Gelecek ay sizi Michael Jackson'la buluşturacağız.

● Şule Tankut bir Doğan Kardeş okuru, yani içimizden biri. "İNSANLIK BAĞLARI" öyküsünde bütün kapıları açan anahtarın sevgi olduğunu anlatıyor.

KAPTAN PİLOTUNUZ KONUŞUYOR...

"Bugüne kadar tam on iki tane uçak maketi yaptım. Hepsi de birbirinden güzel. Tek sorun, bu maketler uçmuyor. Ama onların uçmaması artık önemli değil. Ben uçtum. Hem de kocaman, gerçek bir uçakla... Kuruldum koltuğa, gel keyfim gel... Kafaya koydum: Büyüyünce ya hep uçakla gezeceğim ya da pilot olacağım."

TÜRK HAVA YOLLARI

Şimdi gençler çok şanslı! Hepsi GENÇ TELECARD'lı...

TELECARD'ı tanıyor, kolaylıklarını görüyor, ama yaşınız nedeniyle kullanamıyordunuz.

Şimdi Yapı Kredi'de kendi adınız ve kendi imzanızla hesap açacak ve GENÇ TELECARD alacaksınız*.

Şifrenizi yalnız siz bilecek, kendi başınıza para çekeceksiniz. Özgürce, güvenle...

Üstelik dilediğiniz an! Sabah, akşam, hafta sonu, yılbaşı, tatil, bayram.

GENÇ TELECARD... İşte paranız şipşak!

TELE 24'lü bir Yapı Kredi Şubesine geldiniz.
GENÇ TELECARD'ınızı kapıdaki yuvaya soktunuz.
Yeşil ışık yandı, "çıt" kapı açıldı. Şimdi TELEBANKA'yla baş başasınız. Kartı makineye verdiniz... İşte ekranda isminiz!
Düğmelere basın, şifrenizi yazın, işlemlere başlayın.
Para çekin, para yatırın, ne kadar paranız kaldı bir bakın.
Heyecanlı, zevkli, çok kolay!

GENÇ TELECARD'la gençliğe yeni bir hayat!

YAPI KREDİ

"hizmette sınır yoktur"

* 14-18 yaş arası gençler GENÇ TELECARD sahibi olabilir.

M